

ABONAMENTUL
 Pe un an . 28 Cor
 Pe un jum. . 14
 Pe o lună . 2-40
 Nrul de Duminică
 Pe un an . 5 Cor.
 Pentru România și
 America . . 10 Cor.
 Nrul de zi pentru Ro-
 mânia și străinătate pe
 an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și **ADMINISTRAȚIA**
 Dealul Ferencz-Steza 20.
INSERTIUNILE
 se primesc la administra-
 ția.
 Multămite publice și Loca-
 schia costă fiecare sîr 20 il.
 Manuscrise nu se în-
 polază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Reacțiune pe toată linia.

Nu putem să tăgăduim că, în mișcările politice din anii din urmă, ni s'a dat ocazia, așa de rară, să vedem apărînd în arena publică vre-o câțiva fruntași maghiari, la cari am privit cu oarecare încredere. Ori cât de nelămurite și de contradictorii chiar s'au arătat opiniile lui Justh, ele au găsit totuș un răsunset simpatic în rîndurile multora dintre noi. Și ori cât de trecătoare și de lipsită de fapte reale a rămas scurta activitate ministerială a lui Kristóffy, ea a lăsat totuș urma adânci de încredere în sînul cetățenilor nemaghiari.

Faptul că toți acei pușini, cari mai reușesc măcar în trecut să ne câștige pentru ideile lor și să ne apropie de dănsii, sînt bărbați cu convingeri pronunțat *democratice*, rămîne foarte caracteristic pentru noi și este în acelaș timp o vădită indicație pentru viitor. S'a probat astfel, că noi, Românii nu sîntem de loc vrăjmași ai unei apropieri și ai colaborării frățești pentru binele țării, când această apropiere se face pe o bază cu totul democratică. Acela care vine în numele votului egal și secret, cum au îndrăznit să vină într'o clipă cei doi bărbați amintiți; acela care desfășură steagul celei mai largi noțiuni de egală îndreptățire a cetățenilor, — ne va fi totdeauna binevenit și ne va găsi pururea gata de înțelegere.

Căci este în natura stărilor din această țară și este în firea noastră stabilit, că frământările dintre noi nu vor înceta, pînă

în momentul în care opinia publică din Ungaria va țâri în fruntea cărmei un guvern, compus din elementele cele mai fanatice pentru ideile democratice.

Experiențele, făcute însă chiar în cazurile din urmă, ne învață că timpul de izbândă a acestor idei este foarte departe. În poporul maghiar și în părțile conducătoare spiritul de reacțiune este atît de înrădăcinat, încât vor trebui să treacă decenii întregi, pentru ca mulțimea să treacă prin prefacerile de lipsă.

Populația maghiară dela Arad, care a ascultat, delirantă, teoriile atât de democratice și de largi ale lui Kristóffy, a votat peste câte-va zile cu Tisza, reprezentantul cel mai incarnat al reacționarismului, și partidul lui Juszh, care se poate lăuda cu cele mai îndrăznețe reforme, proiectate de dragul poporului și al mușimei de jos, a fost decimat în ultima campanie electorală ca Austriacii la Königgrätz.

Despre adevărul acesta, adevărat despre starea cu totul retrogradă a spiritului societății maghiare, despre egoismul ei cel mare și absoluta intoleranță față de alți cetățeni, trebuie să ținem seama, căci conflictele zilnice și seria nesfârșită de persecuțiuni la spiritul acesta se reduc.

Văzînd viața noastră publică, cum se petrece ea în cadrul legilor și administrației acestei țeri, prima constatare, ce trebuie s'o facem, este într'adevăr spiritul reacționar, care se manifestă în toate și dă Ungariei,

sub raportul cuceririlor moderne, aspectul celei mai refractare și mai feudale țări din Europa.

Dela 1848 încoace aristocrația maghiară, din care se compune clasa conducătorilor politici, n'a făcut nici un progres spre o nouă mentalitate, ci își deapănă firul tradițiilor înguste și al deprinderilor reacționare. Guvernele țării, expresia tipică a acestor aristocrați, strămți la minte și la suflet, se hrănesc din aceleaș idealuri moștenite și învechite și și întocmesc legi și instituții după calapodul perfectului reacționar, care, în dorința sa de îngrădire a drepturilor omeneșu, atinge uneori margini ridicole. Umblați în școala politică austriacă a lui Metternich de urâtă aducere aminte, fruntașii Maghiarilor s'au întărit și mai mult în pornirile lor de încetușare a ori cărei libertăți pentru alții. Procurorii de astăzi și zbirii cu pene de cocoș, numiți jandarmi, pe cum și felul cum se face paza legilor, sînt tot rămășițele acelor vremuri blestamate, când temnițele austriace și de aiurea gemeau de victimele libertății cuvîntului.

Șicanele cele multe în viața socială, teroarea față de orice avînt cultural, reprimiunile tuturor sentimentelor, nutrite de alte naționalități, sînt măsuri în afară de lege și drept și nu pot avea explicare în duhul reacțiunii maghiare, care înlocuește legea cu omul, substituindu-i-se. Mai mult. Putearea fără de rușine a acestei reacțiuni în politica Maghiarilor s'a coborît atît de adînc, încât *în timpul actualului guvern a încetat și libertatea individuală*. Flăcării noș-

FOIȚA ZIARULUI TRIBUNA.

Insemnările unui gazetar.

Septembrie.

Sînt clipe în viața unui om cari trebuie să bîne prinse. Aceste clipe au ceva deosebit, sînt rare, și din ele pornește farmecul, ori durerea, ori fericirea, ori dorul ce veșnic e în fundul sufletului așa dupăcum înțelegi ce e viața. Și când te întîmpină aceste clipe, așa de mult așteptate, atunci, le sîntîștii, te închini la ele și le cristalizezi bine în simțirea ta. Înțelesul și farmecul lor atîrnă dela sensibilitatea individului.

De l fiți bine venite voi clipe scumpe pentru mine! Cu ce sete vă așteptam! Cât zburcun a pornit din sufletul meu; cum am înfrigurat în așteptarea voastră, iar când astăzi ați sosit, nu știu în care palat al gândirii mele să vă eternizez, și nu știu dacă întreaga mea simțire vă e de ajuns. Știu atît că firea mea e mișcată, că par'că o lumină curată îmi luminează viața, că peste frământarea mea sufletească e un aer binefăcător, ceva nou se petrece în mine, în gândurile mele, în viața mea tristă. Orizonturi largi văd dinaintem. E un izvor unde eu cel însetat mă duc și-mi răcoresc tot zburcunul sufletesc. I cu ce palimă aș întreba aceste clipe: De ce ați venit? Sînteți cele visate de mine, cele cari v'am chemat în a-tătea nopți plîns, ori sînteți numai trecătoare?

„Ai plecat!

În jurul acestui cuvînt mi-s toate gândurile și

rațiunea. Și după cîsurile întregi de contemplare, mă pomenesc că buzele mi tremurînde zic: — *A plecat..*

Ce faci și ce faci acel de-acasă? Nu l cunosc și cu toate astea mi-l dor să-l văd. Arată le dragostea mea ce-ți împrejmuiește. Imi închipul ce zburdănică trebuie să fie surloara d v. cu părul blond și creș. E o icoană de gingășie. Iar dta visătoare, din pridvorul casei, privești la apusul soarelui în aceste zile de toamnă — și cine știe unde te duc gândurile..

Noaptea, ceasul 3.

Am l-prăvit acelaș muncă de redacție.

La miezul nopții, când încep să porniască mașinile tipografice, uruitul roților și al curentului electric, are o muzică nespuse de dulcică, încât nu-l seară, să nu mă cutremur. Această muzică barbară are un deosebit farmec. E ca un plîns, ca o poveste tristă, par'că s'ar doini viața noastră a visătorilor, cum se scurge clipă cu clipă, cum energia și simțirea se nimicește la mîșușta ta de scris, și cum din gândurile tale, din viața ta sufletească trimești și încolțești, departe, în simțirea unu neam: irezirea la o nouă viață, și-n schimb din sacrificiul acesta nu te alegi cu nimic.

De aceia de câte ori începe această muzică, o clipă rămîl pe gânduri, te cutremuri, un oftat și-se desprinde din suflet și obsedat prinzi înainte gândurile pe hîrtie.

Și cu toate că această viață și muncă e așa de obositoare, cu toate că câte-odată ești amărît și desgustat pînă 'n adîncul sufletului, o noapte,

o zi dacă lipsești dela redacție, din camera largă și goală doar cu mîșușta ta și vrafurile de jurnale, te cuprinde un dor, simți că nu poți trăi și alergi să te așezi pe acelaș scaun, să-ți razimi fruntea obosită în mîni și să scrii. Această viață cu toate lipsurile ei, are clipe așa de sfinte pe cari nimeni nu le poate așa bine înțelege ca bieții gazetari. Acești oameni cari trebuie să știe toate, să pule o lume la cale, să agite noroade, să vorbească de regi și durerile tuturor, numai de a lor niciodată!

Mă strecoar ca o umbră pe ulițele pustii.

Se cunoaște că a venit toamna, căci e rece și această receală îți aduce aminte de multe, cum pentru noi, numai Henri Murger ar ști să le descrie. Și ce frumoasă noapte și ce farmec! Doar câte un trecător întîrziat de mai vezi, câte o biată femeie pierdută — aceste suflete nenorocite, — câte un sgomot al unei trăsuri, și n colo tăcere. E aceeaș liniște care are o deosebită înfășurare în orașele mari. S'a mai ogolit par'că viața plină de palim și mizerii în care se fierbe atâtea dureri și bucurii ca 'atr'un infern. Candela de aur din lumea albastră, luna, trimite acelaș lumină de veacuri, cu acelaș poezie sfîntă ce 'n veci nu se va sfîrși. Dacă ești suflet simțitor nu se poate să nu fi pierzi privirea în sus, în nemărginirea aceasta, cu diamante ce scilpesc, ce-ți fură din simțire aduceri-aminte.

Mă găsesc în acelaș cafeneau, după acelaș masă de marmoră. Pentru viața noastră cafeneaua are o deosebită însemnătate. Pentru noi nu e un local ca pentru pierde-vară, ori jucătorii de cărți, ori derbedeii. Pentru noi acest cuvînt și acest locaș are altă însemnătate.

tri, purtători de brâne românești, nu mai au astăzi siguranța vieții...

Sântem așa dar sub un regim de cea mai neagră reacțiune. Zilnic și pe toată linia îi simțim sarcina apăsătoare și suferințele cresc și se adună grămadă și ne produc o zilnică îngrijorare. Ceeace se întâmplă în această țară este o faptă vinovată. Spiitele noastre se întărită prin desele provocațiuni. Stăm și ne gândim la toate îndrăznelile aceste, întrebându-ne: unde o să ajungă iarăși raporturile dintre popoarele Ungariei, dacă tensiunea această a spiritului public va continua multă vreme? Cari sânt probele de civilizație ale Maghiarilor, dacă nu se găsesc pînă la dînsii bărbații necesari, cari să recunoască rălăcirea? Este momentul, ca să-și dea seama guvernele de un mare adevăr, anume, că orice mișcare atât de reacționară, care seamănă vînt, va provoca o contra mișcare, — cu furtună! Și grea răspundere își asumă un guvern, când cunoaște încordarea generală și starea asta de fierbere și nu ia măsuri de întămpinare a unei catastrofe fatale.

Revenim. In legătură cu versiunea cea mai nouă ce am primit ieri asupra raporturilor extra-naționale ale dlui Birăuș — de altfel notorie — am convenit să dăm răgaz autorizațiilor de astăzi, pentru a și lămurii definitiv relațiile cu »autorizată« de odinioară, pentru că nu de morala politică a dlui Birăuș este vorba, ci de morala politică a partidului. Situația nelămurită de astăzi produce zăpăceală în opinia publică și îngădule ca supt firma partidului nostru național să se încurce ițele chestiunii naționale, tocmai acum, când se cere o situație lămurită, în sus și în jos — deopotrivă. Cu alte cuvinte se impune o declarație categorică și autorizată din partea șefului de partid.

Convenția militară turco-română desmintită. Corespondentul bucureștean al ziarului *Kölnische Zeitung* desminte în modul cel mai categoric informația lansată de ziarul parizian *Matin* și înregistrată și

de noi, că între România și Turcia s'ar fi încheiat o convenție militară? E adevărat însă că guvernul român dorește să menție relații amicale cu Turcia, țintind astfel asigurarea păcii în Balcani. Guvernul român n'are de gând să-și părăsească politica tradițională și dorește să menție în marginile posibilității relații amicale cu toate statele învecinate.

O desmintire de acelaș senz a apărut și în organul semi-oficios al guvernului român, în *Independance Roumaine*.

Contele Khuen-Héderváry în Viena. Președintele consiliului, contele Khuen-Héderváry a plecat aseară la Viena, ca să participe la serbările ce se organizează azi și mâine în cinstea împăratului Wilhelm II. Joi primul-ministru va lua parte la consiliul de miniștri comun, ce se va întruni pentru a fixa bugetul cheltuielilor comune și pentru a hotărî termenul de începere a sesiunii delegaționale. Vineri primul-ministru se va înapoi la Budapesta și probabil că tot Vineri va avea loc un consiliu de miniștri, care va stabili definitiv proiectul de buget pentru exercițiul anului viitor.

Întîia ședință a camerei, se va ține în 26 Septembrie, când se va fixa numai ordinea de zi a ședinței următoare.

Împăratul Germaniei la Viena. In legătură cu vizita lui Wilhelm la Viena ziarul »Pol. Korrespondenz« publică următoarele: Vizita împăratului Germaniei la Viena e o nouă dovadă despre admirabilele relații dintre cel doi domnitori. Ca și la înălțările de mai înainte, se va da cu această ocazie expresie relațiilor prietenești atât de strânse, ale popoarelor din monarchie și Germania. Cînd vreme va petrece împăratul german aici, desigur i-se va arăta marea simpatie de care se bucură la monarchie precum și felul călduros cu care e răsplătit pentru bunăvoința care a arătat o față de noi, și popularitatea de care se bucură aici.

Drepturile armatei — intangibile. Ziarul vienez »Reichspost«, prevenind agitația ce-o întreprind în timpul din urmă ziarele ungurești pentru realizarea himericilor lor pretenții militare, face într'un articol mai lung următoarele declarații categorice:

Dacă articolul (e vorba de-un articol apărut în ziarul guvernamental »Pester Lloyd«) e interpretul părerilor guvernului ungar, ceace se poate presupune, atunci avem de a face cu un nou atac unguresc, a cărui scop e să realizeze concesiile militare, sau cu alte cuvinte: fărâmițarea treptată a armatei comune. Răspunsul guvernului austriac, precum și al miniștrilor comuni nu poate să fie decât unul singur și anume: respingerea, necondiționată. Faimoasa majoritate parlamentară a contelui Khuen ori e loială și în cazul acesta n'are nevoie de astfel de concesiile, ori nu e loială și atunci n'avam noi nevoie de ea, precum n'avem nici de contele Khuen, trebuind să manifestăm față cu el același atitudine, pe care am păstrat-o față cu înaintașul său șovin. Dacă am putut lăsa ani de zile să sufere armata, n'am făcut-o aceasta ca acum, de dragul contelui Khuen s-o aservim totuși celor ce vor s-o îmbucătățească. Dinaintea concesiilor militare nu există posibilitatea unei baterii în retragere și nu există nici posibilitatea unei atingeri a punctului nostru de vedere.

Liga votului universal a ținut Dumineca trecută în Sătmar o mare adunare populară într'o grădină publică din oraș. În fața lumii care se adunase, cel dintâi a luat cuvîntul baronul Bánffy Dezideriu, vorbind despre votul universal. Poilloghia fostului ministru de pe vremuri nu a fost menită să trezească ecou în mulțime pentru această reformă mult așteptată, ci mai mult să se proslăvească pe sine, și cu cunoscutele șiretenie de a vana efecte, spune că a sosit ceasul din urmă pentru înarticulararea în lege a acestei reforme, căci dela »aceasta atîrnă existența Ungariei pentru viitor«. Sbicuieste apoi păcatele guvernelor trecute și cu perfidia și resemnarea unui fariseu, se recunoaște a fi și el responsabil pentru ele.

»De ce să nu se aducă reforma — zice baronul Bánffy — când aceasta nu e nici în interesul special al mulțimei și nici al claselor privilegiate, ci

în aerul acesta stricat, în lumina aceasta bolnavă a becurilor, în cercul acesta de tipuri, poți studia, poți prinde subiecte, de multe ori te inspiri. Și-apoi ce să faci tu suflet stingher, care nu al nîc o ființă să te înțeleagă, să-ți spuie ce faci, care îți arde simțirea, să-ți spuie cum înțelegi viața, care și sânt planurile de luptă? Și oroare să te duci în camera ta, în acest scleriu al vieții, unde acelaș tăcere te întămpină, unde aceleași mobile vechi te enervează, unde acelaș pat par'că îți întinde brațele sfidătoare, să te cuprindă ca să-ți odihnești corpul. Oziile acestea sânt toate triste și la fel. Are dreptate poetul Vlahuță, când în »Dan« zugrăvește interiorul acesta de odaie sărăcăcioasă, cu acelaș lăptos în colț, cu acelaș oglindă murdară, cu acelaș masă în neregulă, cu tot complexul acesta ce-ți apasă sufletul. Din când în când te muși în altă parte doar vei schimba povestea tristă ce pornește din pereții, par'că de spital, a odăilor mobilate, de închiriat.

Și astfel, plictisit, e natural ca să te duci în cafenea, să-ți iai șvarțul obișnuit, să-ți desfăci bagajul de visuri și să faci planuri în viitor. Pe urmă te mai întălești cu prietenii de al tăi, cu »băceții« cum le zicem noi, cu figurile pale, cu zămbetul ironic pe buze, cu acelaș bătaie de joc

de lume, și pe când fel de fel de mizerii ne apasă, însufleștiți, punem opere la cale, botezăm drame, descriem scene, rostim versuri, idile și câte altele.

De aceia să nu-ți faci o idee rea despre mine că zorile mă spuc în cafenea, iar când mă simt obosit, când tâmpile mă dor, când simt că nervii mă doboară atunci o iau înspre casă.

Lucafar blând, vei zice: dar ce rost are să-mi spuie acestea? O fac aceasta pentru că te consider un suflet ales, o femeie superioară, care înțelegi altfel viața.

Dacă nu te plictisești, zi cu zi îmi voi așterne impresiile mele. Și oricât de sarbăd ar fi descrise sânt totuși o oglindă unde se poate vedea firea și sufletul unui om.

Dupăce trec ani, dupăce colbul uitării se așterne peste filele îngăbenite, când te cuprinde nostalgia atunci ești și de multe ori te trezești cu ochii umezi și cu'n regret în suflet...

În astă seară am primit o scrisoare dela un prieten bun din Moldova. De ani de zile nu ne-am văzut, și-ți poți închipui ce efect au avut

rândurile lui, când mă găsesc aici și duos îmi aduc aminte din trecut, din vremea petrecută împreună, de anii tineri, de idealuri. Și ce frumos îmi scrie și cu ce cuvinte alese. Am citit scrisoarea de multe ori și nu mă satur. O duioșie se revarsă. Și când mă gândesc la talentul de-a scrie al lui, la simțirea aleasă pe care o are și ca ironie a soartei e un biet funcționar la o gară, într'un sat. Îi simt lângă mine, par'că-i aud glasul domol. Și cu toate că depărtarea ne desparte stau la sfat cu el, căci în imagina mea figura lui e adevărată, e vie, și fără vorbe, doar cu gândul îi pot spune, poate mai bine decât ar fi aici, prin câte am trecut de când nu ne-am văzut.

El e tot vizător, pe când eu par'că m'am schimbat. El mă crede mulțămii, și la aceasta un zîmbet ironic mi se ivește la colțul gurii.

O bieții mei prieteni, de demult, din anii tineri, din vremea idealismului, ei cred că sânt acelaș trubadur, nu vor să creadă că dela o vreme, dupăce te convingi de minciuna din viață, că simți un gol în suflet, că ești mai străin cu tine însuși și mai nefericit. Mă roagă să-i răspund și mă voi supune. Dar din pana mea nu va curge idealismul cald de altă dată, și din pricina aceasta și pe mine mă cuprind o durere.

Fabrică de parchete,

Cluj—Kolozsvár.

Fabrichează orice parchete din sterjar și carpen pe fond de asfalt.

Lucrări de cherestrea în orice mărime, în lemn de stejar, carpen și brad.

Primește prelucrarea completă a dușumelelor.

în interesul tuturor, fără excepție, și de ce n'am da drepturi fiecărui cetățean, care cu bani și sânge își plătește birul către patrie!

Dar la sfârșitul acestor fraze umflate tipicului nostru orator nu uită să amintească, că partidul reformelor se va îngriji să asigure eghemonia rasei ungurești prin o împărțire >chibzuită< — bineînțeles — a circumscripțiilor.

E vechiul cântec în gama hodoroșită a falșilor apostoli ungurești de până aci!

Comunitatea de avere în primejdie.

Caransebeș, 18 Septembrie.

În cele următoare voesc să aduc înaintea areopagului opiniei publice românești cea mai recentă încercare de a împăciui pe români ce o pune la cale guvernul actual. E vorba de *Comunitatea de avere din Caransebeș*. Această instituție a fost, așa zicând, numai tolerată din partea guvernelor de până acum, deși cu toții știm că tuturor guvernelor le era un spân în ochi. A fost tolerată însă, pentru că au crezut că nu e bine să li se la românilor o instituție dăruită din partea Majestății Sale, drept recompensă pentru grelele servicii ale foștilor grăniceri. N'au cutezat guvernele din trecut a se atinge de această instituție, deși au pregătit încă în anul 1898 terenul pentru viitoarele guverne, ca atunci când acestea vor cugeta că a sosit timpul să aibă o *bază legală*, să lipsiască pe grănicerii români de această puternică instituție. În 1898 s'a adus adevărat o lege, articolul XXX, prin care l-se da ministrului de agronomie dreptul de a lua toate pădurile în administrația statului, i-se rezervă însă dreptul ca, la dorința expresă a comunităților de avere, să lase pădurile și mai departe în administrația acestora.

La timpul său comunitatea de avere din Caransebeș a și cerut, iar ministrul a conces, pe lângă împlinirea unor condițiuni, ca Comunitatea de avere să și administreze și pe mai departe pădurile sale prin oficialii proprii.

Între condițiile puse de ministru era *schimbarea statutului de serviciu* a oficiului de economie, o condiție, care după părerea noastră era justă, cu atât mai vădit, că prin împlinirea acestei condiții, nu s'ar fi jignit întru nimic un drept exercitat până atunci din partea Comunității de avere, respective din partea comitetului acesteia.

Dar afară de aceste reflexiuni descrise pe scurt, încă o putere mare au rândurile lui: Mi-a adus aminte de Moldova, de câmpiile frumoase de lângă Prut, pe unde am copilărit, de pământul acela bogat în holde și cu țărani fiamânzi, de viața lor tristă și fără noroc, pe care o cunosc de aproape.

Afară e ziua. Tramvaelle au început să circule; pe piețe să se adune vânzători de ale hranei; iar orașul adormit și el pentru câteva ceasuri, începe să se trezească. C. C.

Strofe.

Ieri cînd la geam, în lacrimi,
Din Verlaine o serenadă
M'ai privit minune dragă
Cînd treceai încet pe stradă.

Și cum cântă filomela
Pe balcon în colivie,
Astfel ezi un inger cîntă
În căsuța mea pustie.

Și la patul tău pe lună
Dorul va veni să ți spue,
Ce n'am spus încă 'n viață
Nimănue, nimănue!

A. Cotruș.

Accentuez, că ministrul cerea dela comitetul comunității de avere numai schimbarea statutului de serviciu și nimic mai mult. A pretins adevărat ca schimbările unor paragrafi ai statutului vechiu să se facă conform împrejurărilor schimbate în decursul timpului. — Comitetul comunității de avere, în fruntea căruia era pe atunci *Ilie Curescu*, iar membrul *Patriciu Drăgălina*, *Mihailu Popovici*, protopop în Orșova, iar ca fisc al comunității de avere funcționa *Titu Hațieg* din Lugoj, în mod neînțeles de nime și fără ca cineva să pretindă — cel puțin ministrul n'a pretins — face un regulament de serviciu, prin care să comite o neaipoimentă greșală, care tale chiar în existența comunității de avere. Se anunță adevărat prin acest statut, că dreptul cel mai principal, exercitat până atunci de comitet, dreptul de a numi întreg corpul oficialilor ce stă în serviciul comunității, se cedează *comisarului guvernului*, adevărat comitei suprem al comitatului Caraș Severin. Prin aceasta însuși comitetul a încercat a da lovitură de moarte Comunității de avere, pentru că îndată ce dreptul de numire nu l mai exercităză comitetul Comunității, ci comisarul guvernului, întreaga menire a acestel instituțiuni devine iluzorică. Comisarul guvernului va numi numai oameni de al lui, cari n'o să mai priceapă dorințele și necazurile grănicerilor.

Nimeni nu-și poate explica faptul comitetului, pentru că în schimbul cedării acestui cardinal drept nu s'a primit nici o contra valoare drept echivalent. Se zice însă că fostul president *Ilie Curescu*, pe când decurgeau negocierile în privința schimbării statutului de serviciu, între comitet și comisarul guvernului, — s'ar fi aflat într'o mare strămtoare. E'a adevărat în preajma alegerilor reprezentanților dela comunitatea de avere și oamenii comitetului au lansat știrea, că mandatul de reprezentant al lui *Ilie Curescu* ar fi în pericol, prin urmare nefiind ales de reprezentant, ar trebui să cadă și din scaunul prezidențial. Scopul urmărit din partea oamenilor dela comitat cu lansarea știrii de mai sus s'a realizat de minune, aruncând cu totul pe *Curescu* în brațele comisariatului guvernului, care drept preț al ajutorului ce l-a dat pentru a fi ales de reprezentant și de president al Comunității de avere, a pretins cedarea dreptului de a numi dânsul, respective comisariatul guvernamental de pe vremuri, pe oficialii oficiului de economie și *Curescu*, care ca om simplu sta sub influința unor prelinși bunl români, a cedat dreptul cerut, salvându și prin aceasta scaunul prezidențial. Observ, că temerea lui *Curescu* n'a fost justificată, pentru că dânsul era ales și fără concursul comitetului, ba chiar și contra voinței acestuia. Ne mirăm și se miră toată lumea, că lui *Curescu* i a succes a înduplica la cedarea acestui drept pe dl *Mihail Popovici* și mai ales pe fiscul Comunității de avere, dl *Titu Hațieg*.

Ca să nu lungesc vorba, accentuez, că statutul se face și se înaintează spre aprobare guvernului, unde zace neresolvit deja mai bine de 5 ani de zile, ceace era în favorul Comunității de avere.

Vine însă actualul guvern, cel inaugurător de pace între români și maghiari, și scoate din arhivul ministerului de interne statutul din chestiune, ale cărui dispoziții îi venia foarte mult la socoteală și fără ca să mai prezantă consimțământul comitetului și pe al reprezentanței Comunității de avere, îi trimite acesteia hotărîrea comisiei comitatense silvanale, prin care se decretează că nu numai dreptul de numire a oficialilor se asigură pe seama comisariatului guvernamental, ci întreg oficiul de economie se scoate de sub influința comitetului Comunității de avere și se pune de a dreptul sub puterea de dispoziție a *comisarului guvernului*. Aceasta dispoziție a comisiei comitatense silvane, dacă s'ar realiza Comunitatea de avere n'ar mai avea rațiune de a exista, pentru că n'ar mai avea posibilitatea de a-și împlini menirea pentru care a fost creată.

De sine se înțelege, că hotărîrea de mai sus a comisiei comitatense silvanale a stîrnit în întreaga graniță o legitimă indignare, ba dupăcum sântem informați o parte considerabilă a comunelor grănicerești au hotărît a pune toate în mișcare, pentru a împiedeca punerea în aplicare a acestei jignitoare hotărîri, fiind gata a merge într'o deputație monstră chiar și la Majestatea Sa, din a cărui grație s'a înființat Comunitatea de avere.

Dar hotărîrea de mai sus a stîrnit o legitimă indignare și în sânul comitetului comunității de avere, care în ultima sa ședință a hotărît a face cei mai energici pași de protestare contra unei

hotărîri atât de ilegale și stîrbitoare a drepturilor garantate atât prin legea din 1873 art. de lege XXX, cât și prin statutul fundamental al comunității de avere, care în § ul 19, în mod hotărît stabilește că, oficiul de economie este întru toate subordonat comitetului. Drept aceea a hotărît comitetul, ca aducând cazul acesta la cunoștința reprezentanței convocate pe 22 Septembrie, să-i propună acesteia trimiterea unei reprezentanțe ministrului de agronomie, prin care să se ceară ca ministrul să nu aproabe hotărîrea jignitoare înaintată din partea comisiei comitatense silvanale și să asculte în privința aceasta comitetul și reprezentanța comunității de avere, singurele foruri competente de a se pronunța în această materie. Comitetul a îndrumat pe fiscul comunității de avere să facă pentru adunarea generală un proiect de reprezentanțe, prin care să se aia'e netemeinicia precum și ilegalitatea hotărîrii comisiei comitatense silvanale.

Se lvesc zorile unor timpuri grele și de lupte violente pentru comunitatea de avere, de aceea toți cel chemați, grănicerii și negrănicerii să ne șturim unul lângă altul, pentru ca cu puteri unite să ne apărăm drepturile noastre, cari își au rădăcinile lor în legile existente. Este frumoasă lupta pentru apărarea drepturilor, da aceea lupta aceasta să nu afile pe nimeni dintre noi cu inima descurajată, pentru că drepturile pierdute prin *lășitate* nici odată nu se mai pot recăștiga.

Atentatul acesta, cel mai nou, e opera secretarului de stat din ministerul de interne *Emerich Jakabffy*. Dânsul a scos actul din arhivul ministerului de interne, deoarece ca fost comite suprem al comitatului Caraș-Severin și ca fost comisar guvernamental pe lângă comunitatea de avere, știe prea bine unde trebuie lovit, pentru că comunitatea de avere să și piardă menirea sa binefăcătoare pentru grănicerii români, față de cari numitul secretar de stat nutrește o neîmpăcată ură și dușmănie... Și e de mirare, că pe când dl secretar de stat comite astfel de atentate contra noastră, multe foi românești îi publică articole, scrise în foi maghiare, cu conținut pronunțat dușmănos pentru instituțiunile noastre. Dar despre acesta cu altă ocaziune.

Ca orientare pentru publicul românesc (în de necesar să amintesc că noul atentat va întâmpina o demnă rezistență, atât din partea comunității de avere, cât și a tuturor grănicerilor, cari nu vor ceda, ca drepturile lor să fie stîrbite.

„Astra“ la Dej.

— Dela trimisul nostru special. —

— Vasile Stroescu membru onorific al „Asociației“. —

Dej, 19 Septembrie.

Ședința a II a.

La orele 10, președintele Andrei Bărganu deschide ședința care se ține tot în sala festivă a palatului prefecturii.

E de față și astăzi un public distins, care umple sala spațioasă. Autoritățile sânt reprezentate numai printr'un funcționar polițial.

Intrarea în sală a președintelui și a comitetului e salutată cu aplauze vii.

Telegrame de felicitare.

Se dă citire telegramelor de felicitare sosite în cursul ședințelor. Telegrama tânărului episcop al Caransebeșului Dr. Miron E. Cristea e primită cu ovații sgomotoase. Sânt aplaudate, de asemenea, telegrama mitropolitului Meșianu, a episcopului Hossu și a dlor Gh. Pop de Băsești și profesorul Urban Jarnik.

Sfîrșind cordial întrunirea Asociației pentru literatura și cultura poporului nostru, implor și eu binecuvîntarea cerului asupra lucrărilor sale mănoase. Meșianu, mitropolit.

N'avem pe lângă bisericile noastre naționale așezămînt mai de lipsă pentru asigurarea existenței neamului românesc din patrie decît Asociațiunea. De aceea doresc ca tot natul, înțelegînd marea ei misiune, să-i dea cuvenitul sprijin în mai mare măsură ca în trecut. Toate mijloacele trebuie căutate pentru a zdrobi nepăsarea multor cărturari, cari trăiesc dela popor, fără ai da în schimb ceva în scopul acesta. Implor și eu binecuvîntarea Domnului asupra Asociațiunii și a celor ce muncesc pentru cultura romînă.

Episcopul Miron.

Binecuvîntată să fie pururea munca voastră culturală.
Episcopul Hossu (Lugoj).

Spor cit de mare urează profesorul
Jarnik, Pottenstein (Bohemia).

Neputînd participa, salut adunarea generală dorînd spor și rezultat întru propășirea culturii naționale.
Gheorghe Pop de Băsești.

Au mai sosit telegrame dela dnii: Barbulovicu, vicarul Maramureșului, Simion Stoica (Abrud), profesorul Borgovan (București), Romîni din Blaj, Despărțămîntul Brașov, Redacția »Gazeta Transilvaniei«, Romîni din Năsăud, Romîni din Cîmpeni, Popa Tunarul (Brașov), »Unirea« (Blaj), Romîni din Marghita, Romîni din Orăștie, Romîni din Băsești.

Raportul general.

În numele comisiei pentru examinarea raportului general raportează dl Dr. Ioan Rațiu, prof. în Blaj.

Făcînd un scurt expozeu al activității Asociației, raportorul constată cu durere că publicul românesc nici pînă azi nu dovedește față de această instituție și scopurile ei interesul pe care am fi îndreptățiți să-l așteptăm. Astăzi, zice raportorul, când Asociația e în pragul existenței sale de o jumătate de veac numărul membrilor abia trece peste 2000! Constată în același timp, că nici despărțămintele nu desfășură o activitate mulțumitoare. Relevă cu satisfacție câteva despărțăminte cari s'au achitat în deplină măsură de datoriile sale culturale.

În schimb constată că din centru s'a pornit o mișcare nouă de muncă reală, dîndu-se o deosebită atențiune chestiunilor economice-culturale. În același timp constată că »Muzeul etnografic« de când a fost încredințat secretarului Octavian C. Tăslăuanu a devenit o instituție modernă. Raportorul aduce laude dlui Tăslăuanu pentru munca depusă în serviciul acestui muzeu. (Aplauze).

V. Stroescu — membru onorific.

Intre aplauze furtunoase și îndelung repetate salută cu bucurie propunerea comitetului central, ca marele mecenat al neamului românesc Vasile Stroescu, care a jertfit o avere pe altarul culturii românești, să fie proclamat membru onorific al Asociației. (Aplauze noi).

Alte propuneri.

Raportul propune apoi adunării generale:

- să aprobe raportul general;
- să dea expresie durerii sale pentru pierderea membrilor decedați dela ultima adunare generală;
- să aleagă membru onorific pe dl V. Stroescu;
- să se continue înzestrarea muzeului și secretarul »Asociației« dl O. C. Tăslăuanu să fie însărcinat a face călătorii în ținuturile românești pentru a aduna obiecte pe seama muzeului;

e) adunarea generală să exprime comitetului central mulțumirile sale pentru munca sa rodnică desfășurată în interesul »Asociației. (Aplauze).

f) »Asociația« să și exprime regretele sa'e pentru moartea avocatului Dr. Gheorghe Anca, care și-a lăsat toată averea de 40000 coroane »Asociației«. În același timp să se exprime mulțumiri văduvei decedatului, care întru toate promovează intențiunile fericitului testator;

g) În ce privește propunerea înființării unei școli economice (propunerea alui Ioan Mișu din Sibiu) din lipsă de mijloace materiale realizarea ei nu se poate înfăptui deocamdată;

h) În ce privește redactarea unei cărți de citire pe seama țărânimii noastre (propunerea dlui I. Corbu), raportorul propune să se realizeze idea în cadrele bibliotecii populare.

Discuția.

Intrîndu-se în discuția generală, la cuvîntul dl Dr. Victor Onișor, care ar dori ca pe viitor să se dea cea mai mare atențiune chestiunilor noastre culturale-economice. În rîndul întîi să se publice o prelegere populară-model, conferințarii să și dea silința a vorbi pe înțelesul poporului. Asociația să promoveze înființarea de tovarășii prin distribuirea de scrieri și formulare cari să lămurească și înlesniască înființarea lor. În ce privește chestia cursurilor pentru analfabeți, comitetul central să adreseze guvernului o scrisoare în care să ceară să intervină pe lângă organele sale să nu opriască și împiedece ținerea acestor cursuri. În ce privește secțiunile științifice-literare, constată cu durere că membrii secțiilor au primit onoarea ce li-s'a dat, fără ca prin o activitate și în interesul Asociației să se facă vrednici de această onoare. Propune ca pe viitor și acești membri (azi aleși pe viață) să fie a'eși numai pe un anumit șir de ani și să fie înlocuiți dacă nu-și fac datoria (dl Dr. V. Branisce »probă: Bravo! Foarte bine). Primește propunerile comitetului central (Aplauze).

Președintele A. Bârseanu dă unele lămuriri. În ce privește prelegerile-model, angajarea unui conferințiar agronomic s'a făcut chiar în acest scop. De altminteri dorințele și cererile dlui Dr. V. Onișor corespund intențiunilor comitetului central, care a și luat deosebite măsuri.

Raportul se primește în discuția generală. Intrîndu-se în discuția specială, propunerile se primesc cu unanimitate. Proclamarea ca membru onorific al asociației al dlui V. Stroescu e salutată cu aplauze îndelungate. Alegerea i-se va face cunoscută pe cale telegrafică.

Discuția se naște numai în jurul chestiunii adunării de obiecte pe seama muzeului etnografic. La discuție iau parte d-nii Dr. G. Buzura, P. Cosma. Secretarul O. Tăslăuanu dă unele explicații și lămuriri cu privire la această chestiune.

Aprobarea bugetului.

În numele comisiei financiare raportează dl Iuliu Pop. Concluziile dlui raportor sînt:

a) adunarea generală aprobă darea de seamă despre gestiunea financiară a anului trecut și și exprimă satisfacția că școala civilă de fete a ajuns să realizeze un venit net de 4574 de coroane.

b) În ce privește bugetul anului 1911, comisia propune reduceri la unele poziții, așa o reducere de 1000 cor. la prelegerile populare și o reducere de 2500 coroane la editarea revistei »Transilvania«.

Propunerea întîi se primește fără discuție. La propunerea a doua la cuvîntul dnii Gavril Precup (pentru propunerea comitetului), Dr. G. Tripon (pentru comitet), A. Cosma (pentru propunerea comisiei), părintele I. Olteanu (pentru comitet), Dr. Valer Branisce (pentru comitet), Dr. G. Tripon (pentru comitet), Dr. V. Onișor (pentru comitet).

Adunarea generală primește propunerea comitetului central de a nu reduce bugetul prelegerilor populare și al revistei »Transilvania«.

Membri noi.

În numele comisiei pentru înscrierea de membri noi raportează dl Dr. Liviu Micșa, S'au înscris cu totul 46 membri noi, anume 8 membri fondatori, 8 membri pe viață și 36 membri ordinari, încasându-se în total 5560 coroane.

S'au înscris membri fondatori cu câte 600 cor. d-na Eleftera Dr. Mihali și dl Dr. Teodor Mihali; cu câte 400 coroane »Somesana«, »Banca populară«, Elena Dr. Văița, Dr. Emil Babeș, Dr. Tit Babeș, Dr. Liviu Micșa;

membri pe viață (cu câte 200 cor.) d-na Lucreția Dr. Micșa, dl Dr. Ioan Cherecheș, Simion Rusu, Augustin Pinteș, Mărioara Pinteș n. Nagy, Dimitrie Birăuțlu, Maiorul Banda, Dr. Valeriu Seni;

membri activi (ordinari) s'au înscris 30 de inși.

Alegerea comitetului central.

Dl Andrei Bârseanu, aducînd la cunoștința adunării că periodul de 3 ani pe care a fost ales actualul comitet a expirat, mulțumește adunării pentru încrederea ce i s'a dat.

În numele comisiei de candidare raportează dl Dr. Victor Onișor și prezintă următoarea listă:

Președinte: Ioșif Șteca Suluțiu.

Vicepreședinte: Andrei Bârseanu.

Membri ordinari:

- Partenie Cosma, Sibiu,
- Octavian Goga, »
- Nicolae Ivan, »
- Dr. Liviu Leményi, »
- Ioan F. Negruțiu, Blaj.
- Dr. Ilarion Pușcariu, Sibiu.
- Dr. Oct. Russu, Sibiu.
- Oct. C. Tăslăuanu, Sibiu.
- Nicolae Togan, Sibiu.
- Dr. Ioan Lupaș, (nou).
- Gavril Precup, (nou).
- Ion Agârbiceanu, (nou).

Membri suplenți:

- Dr. Ilie Beu, Sibiu.*
Dr. Vasile Bologa, Sibiu.
Romul Simu, Sibiu.
Dr. Ion Borcia, Sibiu.
Dr. Ion Rațiu, Blaj.

Adunarea generală primește cu aclamație lista prezintată.

Vicepreședintelui Bârseanu i se fac ovații entuziaste.

Inchiderea adunării.

Președintele anunță că viitoarea adunare, conform hotărîrii din anul trecut, se va ține la Blaj.

Cu verificarea procesului verbal se însărcinează membrii sibieni ai comitetului central.

Apoi președintele, adresându-se adunării, mulțumește tuturor celor de față pentru

Cei cari doresc: **mobile**

bune, frumose, ieftine,

să se adreseze cu toată încrederea fabricanților de mobile **Székely și Réti** din Marosvásárhely, (Piața Széchenyi 47).

La cerere prezentăm și în provincie bogata noastră colecție. La înțelegere aparte expedăm franco în ori ce parte a Ardealului. - Atelier de primul rar — Mare asortiment de trusouri pentru mirese.

demnitatea cu care au urmărit desbaterile acestei adunări și apelând la toți membri Asociației să muncească mână în mână, ca praznicul dela Blaj să vadă un număr îndoit de membri, ca astfel să ne arătăm vrednici de marii noștri înaintași, încheie:

»La revedere cu bine în anul viitor la Blaj!«

Mulțumita adunării.

Di Dr. Ștefan C. Pop îlmăcește sentimentele de mulțumită și recunoștință ale adunării, președintelui A. Birseanu pentru conducerea impunătoare a adunării și comitetului central pentru munca desfășurată.

Își exprimă adâncă bucurie văzând cum Ardealul, țara aceasta dragă tuturor, a dat atâția bărbați mari și luminători neamului românesc...

Cu acest acord final frumos s'a încheiat adunarea generală dela Dej.

Concertul.

Seara la orele 8 s'a dat un concert artistic cu următorul program:

1. Clapek: Fantazie pe motive românești, pentru orchestră.
2. A a) A. Bena: Serenadă; b) G. Dima: Fântâna cu trei izvoare; c) G. Dima: Sub fereastra mândrei mele: Coruri.
3. C. Chovan: Dansuri românești, executate la pian de doamna Lucreția Dr. Micșu și d. Guileim Șerban.
4. L. Domider: Inghete mărgărite, legendă de V. Alexandri, cor cu acompaniament de orchestră.
5. Uvertură românească pentru orchestră.
6. a) G. Șerban: Melancolie și b) I. Muresian: O teancă, executate la pian de doamna Lucreția Dr. Micșu.
7. A. Bena: Suspine, cor cu orchestră.
8. G. Verdi: Traviata, fantazie pentru orchestră.
9. N. N. Popovici: Hora dobrogeană, cor cu orchestră.

Scrisori din București.

Personalități când n'ar trebui. — Jubileul Drului Istrati. — Procesul doctorului Thiron. — Răsfoind ziarele. — Mersul holerei.

București, 5 Septembrie.

Presă din regat a salutat cu însuflețire adunarea dela Dej a primei noastre societăți culturale. Ziarele au fost de acord întru aprecierea muncii depuse pentru răspândirea culturii în popor din partea Asociației. A fost apreciat cu această ocazie zelul de sus de unele despărțăminte pentru instruirea școlii, laudându-se această frumoasă inițiativă, grație căreia mulți doritori de lumină au primit lumina. Noi Românii din țările coroanței Sf. Ștefan nu putem decât să ne bucurăm văzând solidaritatea sufletească manifestată în România cu toate ocaziile.

S'au găsit însă oameni cari să și dea și de data aceasta în petec. Astfel un ziar de dimineață, netam nesam s'a găsit chiar acum să atace în chip trivial pe dl Oct. Tăslăuanu, secretarul II al Asociației. Ce scop va fi urmărit anonimul care-l atacă nu putem ști. E regretabil însă că tocmai în aceste zile de sărbătoare nenumiți oameni găsesc prilejul a-și desvălui patimile și a se răfui cu acela cu cari au de trasat chestiuni personale. În cercurile tineretului ardelean atacurile acestea au produs o vădită indignare. Căci lumea întreagă știe că este vorba de plata unei polițe a cărei scadență însă a trecut din Noembrie 1909.

Familia și prietenii savantului doctor Istrati sărbătoresc astăzi a șelzecea aniversare a nașterii

acestui distins bărbat, ale cărui merite pentru țara și neamul său sânt în deobște cunoscute, a cărui dragoste de neam au văzut o și Românii dela noi, atunci când au vizitat frumoasa expoziție națională. Iată câteva date din viața acestui distins bărbat. Dr. Istrati și-a făcut studiile la București, unde a luat doctoratul. De aici a plecat la Paris, a fost unul dintre cei mai distinși studenți. Grație stăruinței și sârguinței lui, în șapte luni își luă licența. Prietenii lui povestesc că rezultatul strălucit, cu care și-a făcut examenul în capitala Franței, l-a mișcat întru atâta, încât câteva ore nu și putu conțeni plânsul.

După terminarea studiilor la Paris, Istrati a făcut practică în laboratorile vestitorilor doctori Würtz și Friedel. În anul 1885 fu apoi numit profesor la facultatea din București în locul rămas vacant în urma morții doctorului Davila. Pe terenul medicinei și al chimiei, Dr. Istrati a făcut o seamă de descoperiri, cari au făcut senzație în lumea științifică. Astfel încă de pe când era la Paris descoperi *Francoisenele*. Pentru această descoperire, care a făcut ca renumele științei românești să treacă așa de departe, doctorul Istrati a fost distins cu medalia de aur.

Doctorul Istrati a publicat o serie de lucrări științifice de mare valoare. El a luat cuvântul și în chestiunile sociale. De remarcat este volumul »O pagină din istoria contemporană a României«, în care critică cu multă asprime relele societății românești. Noi firește nu putem decât să ne mândrim că din mijlocul poporului nostru răsar astfel de bărbați. Și astăzi, când împlinește 60 de ani dela nașterea sa, la bucuria generală ne adăugăm și noi, cari am cunoscut cu ocazia expoziției generale pricepera lui și dragostea lui de neam și țară.

E curiosă la unii oameni goana după originalitate. De o bună parte de timp multe victime în toate circumstanțele societății. O victimă a acestei goale mare a fi și doctorul Thiron dela Iași, care în timpul din urmă a publicat o serie de broșuri, în care, sub cuvânt că apără libertatea de conștiință, atacă în termeni cel mai josnic biserică și toate cele ce înțeleg de respect ale țării. Tot acest vânător de originalitate venise astă toamnă, cu ocazia descoperirii noului an la universitatea din Iași, cu propunerea, ca tradiționalul obicei de a se face un serviciu religios la deschiderea cursurilor să fie abandonat.

Asemenea năzbății au stârnit o furtună de îndreptățite proteste în cercurile școlare. Indrăzneala acestui profesor de origine străină a revoltat toată lumea românească și chiar mitropolitul Moldovei a luat cuvântul, combătând cu energie încercările nechipzuite ale acestui domn. Se părea că furtuna ce o stârnise atunci l-au făcut să și dea seama că trăiește într-o țară creștină. Dar nu. Acum de curând doctorul Thiron a publicat o nouă broșură în care ridică sentimentul religios și și bate joc de toate instituțiile bisericesti.

De astă dată însă s'a înfundat. Presă creștină din regat a început o adevărată campanie în contra ereticului, cercurile bisericesti și școlare au început să se miște, să protesteze și să ceară pedepsirea batjocontorului bisericii străbane. Pe deasupra lui nu va întârzi. Doctorul Thiron este locotenent-colonel în rezervă, ca atare s'a obligat prin jurământ a apăra instituțiile țării. El a procedat însă tocmai contrar. Astfel autoritățile militare au dispus darea lui în judecata consiliului de reformă. Desbaterile se așteaptă cu mult interes de toată lumea. Aici duce goana după originalitate. E însă revoltător faptul că un străin are curajul să ia în răs sfintele instituții ale bisericii, chiar în țara la noi.

Peste câte lucruri interesante din punct de vedere omenesc nu dai răsfoind un ziar. Sânt de multe ori lucruri mărunte, cari pentru cititorul superficial n'au nici o importanță. Pentru cel ce înțelege însă viața așa cum este, cu toată proza

el amară, toate își au importanța lor. Vezi colo o notiță în care este strecurată aproape pe nesimțite mica infamie. Dincolo, în câteva rânduri se țese o intrigă. Unul lovește cu scopul de a ajunge acolo unde pe cale cinstită și prin muncă s'ar găsea să îl vine greu să se îndrepte. Dincolo vezi cum lupta pentru pâine îndeamnă pe om să devină fiară față de semenul său. Iată de pildă azi. Citesc în ziare că la Focșani un individ a fost stălcit în băși pentru un pepene. La București o biată fată se sinucide, părăsită fiind de amantul ei. În cutare localitate s'a comis o spargere. În altă parte un călugăr a fost arestat, de oare ce a fost prins că a pus în circulație monede de aur și bancnote false. Tot atâtea fapte cari la prima vedere n'au nici o importanță. Când te gândești însă că fiecare individ, despre care e vorba a fost determinat de anumite motive sufletești ca să comită acele fapte, numai atunci înțelegi cât de greu este pentru un biet om a și păstra cumpăna, a nu derala de pe calea binelui.

După cazul dela Galați, nu mai avem de înregistrat nici un alt caz de holera. Măsurile luate de autorități se execută cu cea mai mare strictețe. Spre a se convinge despre aceasta, d. prim ministru I. I. C. Bălanu a întreprins în persoană o călătorie prin țară. Publicul alarmat de cazul dela Galați, acum s'a liniștit.

Correspondent.

Holera în Ungaria.

Rodul neglijenței autorităților ungurești a început să se arate. Intregă partea de dincolo de Dunare e contaminată de epidemie și primejdia amenință să se descarce cu toată furia la toamnă, pe vremea chemării recrutilor substeag, când vor sosi în regiunile contaminate. Pentru a împiedeca lăptrea bolii între soldați, ca să ar însemna un adevărat dezastre, ar trebui să se amâne concentrarea recrutilor și chemarea rezervelor, fapt care n'ar costa multă jertfă și în schimb s'ar face un frumos serviciu poporului bântuit de rele.

Epidemia în Kalocsa.

Dintre bolnavii cari zac de alaltăieri unul a murit azi de holera asiatică. Ceilalți bolnavi sânt cu mult mai bine.

Măsuri de prevenție în Fiume.

Locțiitorul guvernului din Fiume a dat o circulară pentru eventualitatea când holera s'ar ivi și pe litoralul mării. În această circulară guvernului somează societățile de navigație să fie cea mai mare ordine pe vapoare și să procedă cu multă precauție la luarea apei de băut, deosemena oprește circulația vapoarelor de excursioniști.

Alte cazuri în Viena.

Viena, 20 Septembrie. Ieri s'au anunțat alte trei îmbolnăviri suspecte în oraș. Două cazuri sânt mai grave. Bolnavii fiind supuși unei cercetări minuțioase s'a constatat că doi suferă de holera asiatică, iar al treilea nu prezintă nici un motiv de îngrijorare și a fost pus pe picior liber.

Holera în Arad.

Ieri după amiază s'a îmbolnăvit în localul otelului la Boul-roșu o femeie. Un medic a fost chemat în grabă pentru a da primele ajutoare. Acesta sosind a constatat simptome de holera la femeie. Până seara nenorocita a murit și autoritățile au ordonat autopsia cadavrului. Fecundele femeii și părți de intestine au fost trimise institutului bacteriologic din Budapesta.

Cea mai nouă prăvălie de vestminte și mai bogată în Timpioara-Fabric Kincs Arthur & Comp.

Unde poate cineva ca să se provadă cu vestmintele cele mai bune și ieftine din stofe moderne. Rog Onor. public cu toată încrederea a mă cerceta și a se convinge. Deosebit atrag atențiunea părinților cari își aduc copiii la școală. Serviciu prompt și conștiințios. Prețuri fixe. Telefon Nr. 1053. Cu deosebită stimă: Kincs Arthur & Comp.

Vești din Bucovina.

Cazuri recente: Culturale. — Din presă.

Stroiești, Sept. 1910.

Politica de rutenizare, susținută cu atâta convingere și avânt din partea conducătorilor ucraini și sprijinită de guvernul nostru, a înregistrat succese admirabile. Prefăcând în câteva decenii întreg nordul Bucovinei într-o țară pur rusească, au pus mâna pe moșiile boierilor moldoveni dincoace de hotar, au rutenizat consistorul, făcându-se stăpâni pe averile fondului, au trecut Prutul și au trecut Siretele, au ajuns în Carpații românești ca și întreg pământul, peste care călcară, cu apele lui și șesuri și munți și păduri, și au venit până la hotarele României luându-ne avutul și gralul. Noi am tăcut, căci nu ne-am dat sama. Și cei, ce-și dase sama, se îndreptară către oameni obișnuiți de strălucirea aurului și răpiți de minciuna vorbelor.

Dar am avut bărbai în generația trecută, pe cari trebuie să-i iubim. Ei au văzut pericolul neasămănat de mare și au înțeles sfârșitul. Au observat corupțiunea îngenușind sufletul și faptele celor chemați să ne apere, îndatorii să ne dea lumină, să ne înarmeze pentru apărare, și în durerea lor pentru ruina zilei de azi și în visul ideal de alte zile mai frumoase, mai fericite pentru noi, acei bătrâni, dintre cari puțini îi mai vedem pe această lume plină de păcate, au întemeiat societăți culturale și sprijinoare pentru ceice vor veni, au întemeiat internate pentru poporul sărac, ca să nu-și caute pâine și lumină în mila străinului, și prin faptele lor și-au mărturisit întreaga credință.

Sămânța aruncată a fost roditoare. Dar tinerii însuflețiți nu s-au mărginit la păstrarea crezului primit, — ce-i drept unica posibilitate de menținerea cea mai rămasă, prea strimț însă pentru a câștiga ce-am pierdut. Și am pierdut mult: O jumătate de țară și tot atâți Români, o jumătate din viața noastră ca popor și întreaga conștiință națională.

Astfelu în anii din urmă s'a început o mișcare pentru reînvierea Românilor înstrăinați, un început timid și prea slab pentru paralizarea agitațiilor ucraine și prea răsleț ca să prelindă un succes desăvârșit; totuși destul de evident ca să poată fi urmat de toți, cari se angajază la lupta pentru regenerarea Românilor bucovineni, un început, care desmintește ori și ce scepticism propagat cu multă cosecvență și cu mai multă rea voință. Satul Mărăței dovedește în deajuns. — Înainte s'a învățat rusește. Când sătenii și-au cerut școala românească, li s'a răspuns: nu! Dar ei nu vor să-și crească copii în limbă străină și nu vor să audă un prapășit pe aceste locuri românești. Au înființat școala românească privată și toți și-au trimis copii încolo. Acesta e primul caz la noi, unde Români deșteptați la conștiință națională își susțin singuri o școală privată, cu toate agitațiunile Rutenilor și piedicele guvernului.

În școala rutenă sunt acum patru învățători și — opt elevi. Și vor trece și acești opt la școala românească. Și atunci? Atunci înțelepciunea rusească va fi transportată peste Nistru, unde am auzit să fie mare lipsă de ea.

Așa, ne bucurăm, că acea credință a înaltașilor noștri n'a fost steapă și acea însuflețire iluzorică. Au primit-o — și nici nu se poate altfel — urmașii lor și vor primi o generație de a rândul, căci e credința cea mai adevărată. Și, dacă astăzi nu putem aminti decât un singur caz de reușită într'adevăr frumoasă, țaria noastră și a sufletului nostru va supune ori și ce greutate va rupe ori și ce piedecă, căci poporul nu e înstrăinat cu totul.

Deocamdată mulțumire celor, ce luptă și sprijinesc frumoasa întreprindere și — «Cu Dumnezeu înainte».

Ziarul «Patria» publică scrisoarea unui domn avocat din Viena. Scrisoare furtivă nu de dragul frazelor largi și netede s'ar fi putut interpreta și altfel: mai demn și mai drept. Răspunsul altui domn din Viena e o adevărată învinuire și o adevărată condamnare. Nu ne interesează. Pe lângă nestrămutata voință dea apare, coloanele unui ziar cuprind multe, totul, când n'au ce cuprinde. Totuși o simplă întrebare: Eșii Români, Domnule Jean?

Așa, ni se pare că presa noastră vânează după efect. Căci polemici străine, — mai ales de cuprinsul și felul celei de față — în coloanele unui ziar provincial nu sânt îndreptățite, doar prin locul datării. Și atunci, dela purtătorul de polemici se cere pe lângă bunul simț și nițică cultură; înțeleg, mai puțină — »natvitate«.

Joi în opt Septembrie. traducem din »Neue Freie Presse« de oare ce în acele regiuni sânt la ordinea zilei excese, incendieri și atacuri în contra populațiunii maghiare (sic!) în comunele amenințate s'au trimis despărțăminte puternice de oaste și jandarmeria a fost întărită.

Deci? Firește.

E constatat, că Românii din orașele Bucovinei se pierd. De mici ni-i înstrăinează școala, mai târziu mediul și cerințele vieții. Nime nu se interesează deci și pare că nime nu-și dă sama, că o burghezime deșteptată la conștiința națională e cea mai aleasă putere de luptă pentru înălțurarea străinilor și cel mai bun material pentru întărirea clasei de mijloc. În sudul Bucovinei vorbesc limba germană și sânt socialiști, în nord sânt ori și ce numai Românii nu. Căci ei voiesc să trăiască și patronul — cel mai mulți cetățeni sânt meseriași de rând, pietrari mai ales — patronul n'are lipsă de Valahi.

Astfel, foaia jidovească »Czernowitzer Allgemeine Zeitung« publică lista alegătorilor din Cernăuți:

7300 Evrei,
5800 Ruteni,
4550 Poloni,
3200 Germani.
2400 Români.

Acum sub'ragem funcționarii români, cari sunt cei mai mulți — și cifrele nu trebuie comentate. Dar și la un loc nu sunt Românii o nimică disparentă față de atâția străini? De ce? Să ni-o spuie vânzătorii de paradă națională!

Din străinătate.

Noul cabinet bulgar. Criza bulgară s'a terminat ch'ar așa după cum se prevăzuse. Malinov, conducătorul partidului democrat care dispune de o mare majoritate în parlament, a rămas ministru-președinte, iar generalul Paprikov, fost ministru de externe și Sallabosev de finanțe, au părăsit cabinetul. Cel dintâi va fi ministru plenipotențiar la Petersburg iar al doilea la Viena. Malinov a primit portofoliul dela externe. Politica lui nu se va schimba fatru nimic cel mult se poate aștepta la o pășire mai energică față de Turcia, în interesul Bulgarilor din Macedonia.

Armarea Turciei. Din Constantinopol vine știrea că la hotarul Greciei probabil la Monastir vor fi transportate cincisprezece tunuri de asediu. Transportul trupelor din Anatolia și pregătirea manevrelor de toamnă decurge mereu. La aceste manevre vor lua parte treizeci de regimente și elevii academiei militare. Se susține că însuși sultanul va fi comandantul suprem al trupurilor de armată pe timpul manevrelor.

Moartea lui Nelidov. Din Paris vine știrea că în noaptea de Sâmbătă spre Duminică a murit Nelidov, ministrul plenipotențiar al Rusiei la Paris. Ziarele franceze își amintesc, fără excepție, de Nelidov ca de cel mai de seamă reprezentant al alianței franco-ruse. Chiar țarul, în răspunsul la telegrama de condoleanțe a președintelui Fallières, prezintă pe Nelidov ca pe unul dintre cei mai activi colaboratori la prietenia dintre cele două națiuni. După cât se vorbește la Paris, urmașul defunctului diplomat va fi ministrul de externe Isvolski.

Serbări în Bulgaria. Cu prilejul jubileului de douăzeci și cinci de ani dela anexarea Rumeiiei ostice la Bulgaria — după cât se anunță — au avut loc mari serbări în Sofia. Înaintea palatului regal s'a oficiat un Te-Deum — în fața regelui, reginei și ministrilor, însoții de un public imens. De aci au plecat cu toții la monumentul independenței pe care l'au împodobit cu flori, fiindu-se mai multe vorbiri.

De aci cortetul a plecat la statuă principelui Alexandru și a ministrului Karavelov de prin anul 85. Orașul a fost pavozat cu drapele și după amiază au avut loc mari serbări populare. Această zi memorabilă a fost serbată cu mare solemnitate în întreaga țară.

Sfârșitul manevrelor în Franța. Ieri s'au sfârșit manevrele armatei franceze. La amiază s'a dat un prânz de gală în cinstea ofițerilor străini, cu ocazia căruia s'au ținut mai multe toast în-suflețite.

INFORMAȚIUNI.

A R A D, 20 Septembrie n. 1910.

— Dln cauza sfintei sărbători de Mercuri 8/21 Septembrie ziarul nostru va apărea joi la orele obișnuite de noapte.

— † Dr. Eugen de Lemény. »Gazeta Transilvaniei« anunță: Iarăș stăm în fața unei groape deschise, gata să cuprindă în ea rămășițele pământești ale unui muncitor neobosit, ale unui Român cinstit și vrednic, care întreaga sa viață a înclinat-o binelui familiei și neamului său.

Eri, târziu seara, am primit trista veste despre moartea subită a înimosului nostru avocat român din Brașov, Dr. Eugen de Lemény. Alături seara încă sănătos și plin de viață discutând și glumind în cercul prietenilor săi numeroși și a familiei sale, — coasa nemiloasă a morții la curmat eri spre seară subit firul vieții. Sufletul lui învăpătat de dragoste neșarmurită față de neamul său, inima lui nobilă și miloasă — a încetat deodată a bate și puternicul ștejar s'a prăbușit la pământ, lăsând în doliu profund familia sa iubitoare și umplând inimile numeroșilor săi prieteni de o adâncă jale.

Geni Lemény moare în floarea vieții în vârstă de 44 de ani, atunci când familia sa și îndeosebi băieții săi minori aveau mai mult ca oricând nevoie de sprijinul părintelui lor iubit.

Toți câți l'au cunoscut pe Geni Lemény, deplâng în el pe un prieten sincer și devotat, care pentru toți avea o vorbă bună și un sfat prietenesc. Noi îndeosebi, cei dela »Gazeta«, deplângem în el pe sfătuitorul nostru distinct și desinteresat, care în numeroasele procese politice din trecut ne a stat în totdeauna într'ajutor cu sfaturile sale prețioase, reprezentându-ne cu energie și demnitate în câteva din aceste procese.

Depunem pe mormântul proaspăt al regretatului nostru prieten o lacrimă fierbinte și li zicem strămoșescul: Dumnezeu să-l odihnească. Iar mult îndureratei familii li transmitem profundele noastre condolențe.

Înmormântarea rămășițelor pământești va avea loc mâine, Marți, la orele 3 p. m. din casa moștărie (str. Neagră 33) în cimitirul ev. A. B. dela interiorul orașului după ritul bisericii gr. cat.

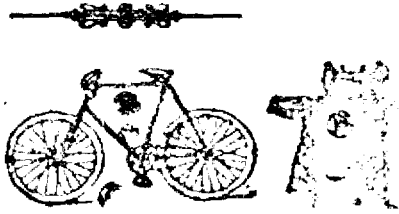
Wurmlinger Mátyás,

lăcătar specialist pentru edificii.

Intreprindere pentru organizarea electricității și sfredelirea adâncă a fântânelor arteziane în

Lugoj, str. Weis nr. 6.

Primul atelier de reparaturi din Lugoj.

Intreprindem și executăm **tot felul de lucru și reparaturi** ce se țin de specialitatea organizării electrice și a altor afaceri ce aparțin branșei de lăcătar.

Sfredelirea fântânelor artezice pe lângă prețuri moderate.

Nou magazin de blănărie.

Am onoare a aduce la cunoștința stimatului public din loc și jur că, **am deschis un magazin de specialitate**, bine asortat, după cele mai moderne cerințe

în **palatul contelui Nádasdy** din Arad strada Forray.

Am în depozite: saluri și blăni pentru femei, căciuli și manșane, apoi pentru strada și haine de călătorie etc. **Primesc din a est tot orice lucrări nou și reparaturi**, îngrijire pentru vâs etc.

Scopul meu e să servesc on. clientele marfă și lucru bun, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Cerind sprijinul on. public, semnez

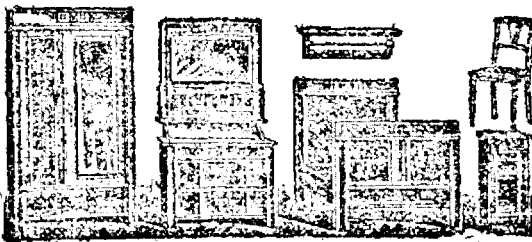
cu distinsă stimă:

Kovács Géza
blănar.

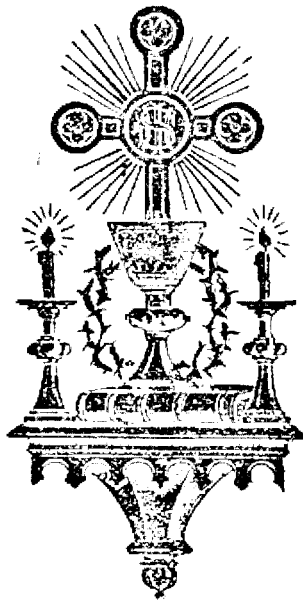

Magazin de mobile

KUNSCH ANTAL
tâmplar de edificii și mobile
NAGYENYED, Rozsa-utca.
(Vis-à-vis de casa comitatului.)

Primește orice lucrări de edificii. Are în depozit aranjamente complete pentru odăi, lucrare în atelierul propriu în cel mai modern stil, dela cele mai ieftine până la cele mai bune, după planuri proprii sau la comandă. — Pentru lucrările mele primesc garanția cea mai extremă. **Mare asortiment de mobile de alamă și fier, deasemenia și fotolii.**

Dipl. de onoare Lovrin 1902.

Medalia de aur Timișoara 1891.

SZUBOTHA SANDOR

pregătitor de odăjdii și ajutori bisericești.

Intemeiat la 1883

Telefon pentru comit. și oraș 498.

Liferantul excel. Sale episcop Dessewffy din Cenad.

TIMIȘOARA-CETATE

în colțul străzii Lonovics și Jenő főherceg, vis-à-vis de hotelul «Hungaria».

Recomandă magazinul său bogat în atențiunea binevoitoare atât a preștelor cât și a acelor, cari voesc să cumpere pentru biserică capele, sau societăți de înmormântare

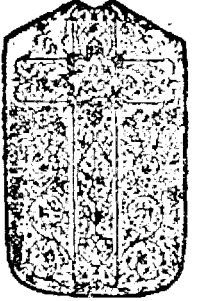
odăjdii, steaguri, cruci, statue
- sau altfel de ajusturi bisericești -

tot astfel marele său asortiment pentru materiale

— necesare la formarea ajustărilor bisericești. —

Pentru liferările mele iau răspunderea.

— Servesc bucuros cu catalog ilustrat. —

Prăvălie nouă de ghete pentru dame și bărbați

Oradea-mare—Nagyvárad.

Colțul str. Rákoczi și Nagy Sándor. (Lângă Czillér).

Am muncit ca croitor în Budapesta și străinătate și mai în urmă am fost mai mult timp conducător de prăvălie la renumitul pantofar **Ferenczi** din Cluj. În urma experiențelor câștigate pregătesc neexceptionabil și cu prețuri moderate **ghete americane și franceze pentru bărbați, femei și băieți**, mai pregătesc și **ghete orthopedice conform ordinelor medicale** pentru picioare bolnave, apoi **cizme elegante (ciobote)** pentru vânatori și pentru călărit. — La comenzi din provincie este de așteptat trimiterea unei ghete folosite. — Răgând binevoitorul sprijin al on. public, sunt cu distinsă stimă:

BAROCZAY MÁTYÁS. pantofar

Telefon 184.

Premiat de mai multe ori.

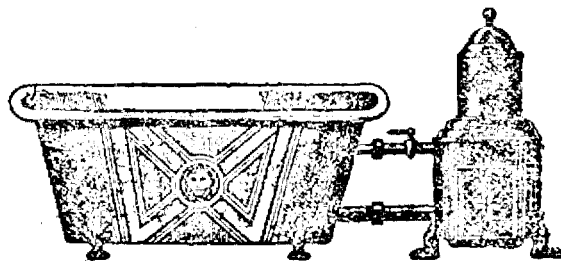
Telefon 184.

CARL FIEBEL

Prima fabrică de obiecte de metal

Timișoara-Elisabetin. — Temesvár-Erzsébetváros. — Hunyadi-u. nr. 14.

Recomandă obiectele sale foarte frumoase și solide de tinichiglerie și anume: vane de scaldat, de șezut și pentru copii, — scaune pentru scaldat încălzitoare și vane

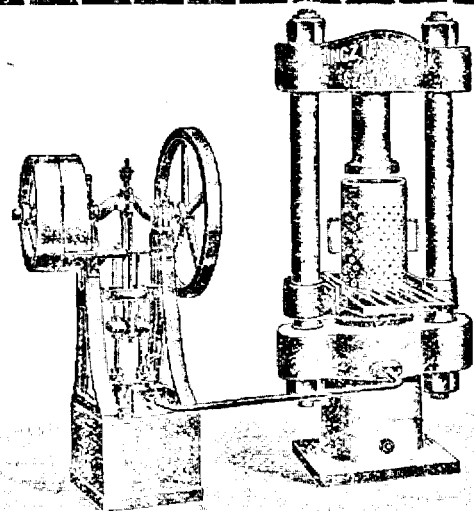

de scaldat după cel mai bun sistem (sistem propriu) Lăzi pentru lemne și pentru carbuni și alte obiecte de metal: precum ciubere, ulcioare și căni. Catalog de prețuri la dorință gratuit.

Apoi litere de tinichea și de cositor, inscripții de metal, tablă cu numărul casei și cu numele străzii, mărci și firme de ține. Conduct pentru apă, aranjări pentru

— — baie și closete engleze cu neîntrecutul aparat „Temes“.

Acoperi de case și turnuri, globuri și cruci. — Ucenici se primesc cu condițiuni foarte bune.

Atelierul de mașini și pentru clădit mori

PRINCZ TESTVÉREK

din SZATMÁR.

- Pregătește petrine și orice mașini pentru stors olei, mânate cu apă
- mașini de desghioat, sfărmat și prese, pe lângă asta cele mai exacte transmisii cu
- — tractație circumpeșală. —
- ■ ■ Instalăm mori pe tain, ori cu cilindre. ■ ■ ■ ■ ■

Fond. în a. 1860.

NÁDER J.

măiestru

ARAD, palatul minoritan.

Tine în magazin cele mai excelente **cuțite de buzunar** cu tăș englez și Solingen, **cuțite de bucătărie** din oțelul cel mai bun ș. a. **cuțite** pentru curățitul legumelor, pentru tăiatul prăjiturilor, pentru carne, șuncă, salamă și cuțite pentru caș. **Cuțite** pentru măcelari și cârnățari, de junghiat și pentru curățitul intestinelor.

Pentru barbieri și frizeri: mașini de tuns, briciuri foarte fine, ascuțite, pre-um și articlii mânuitor. — Recvizite de masă din Alpaca și pafon, de prima calitate. — Ori-ce reparări de brânșă aceasta precum și ascuțire, le execut în atelierul meu, instalat cu electricitate, pe lângă **prețurile cele mai moderate.**

NAGYIVÁN ANTAL găitanar
SEGHEDIN-SZEGED, Zrinyi-utca 2.

Am onoarea să aduc la cunoștința p. t. public că mi-am asortat atelierul conform cerințor moderne și sunt în plăcuta poziție ca să pot susține concurența cu ori-ce fabrică din capitală, indeosebi

atrag atențiunea asupra :

impletitorilor, ciucurilor și decortților pentru mobile și prapori, de-a-semenea ori-ce ciucuri, decorații, și masturigătane pentru uniforme de cea gală în mai splendidă execuție.

Vanzătorilor li se dă rabat. Informați uni prin scrisori la cerere se dau îndată. Comandele din provincie se execută repede și pr.

Lucza József

atelier chimic pentru curățitul hainelor în Szeghedin (Szeged) Laudon-u. Nr. 9.

PRIMEȘTE:

vopsirea și curățirea hainelor bărbătești, femeiești, de copii și preoțești, postav de mobile, haine de doliu — mai departe primesc **curățirea penelor de pat**, cu mașina prin ce își redobândesc culoarea albă și uscățimea originală și vor fi scutite de praș. Comandele din prov. se efectueșe imediat și pr.

SCHAEFER RICHARD GÉZA

lăcătar tehnic,

pentru zidiri, Instalare de apaduct și canalizare în **ARAD, strada Batthyányi Nr. 17.**

Pregătește cordoane pentru râuri, trepte și balcoane, vetre de fierd din fier făurit.

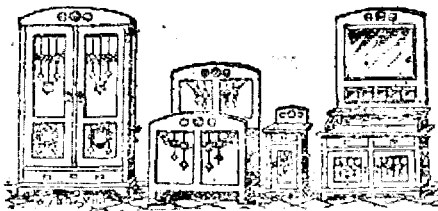
Atelier de instalare:

Rățele de țevi pentru apaduct. Jașuri fără miros. Pissoare, spălătoare, odăi de baie și aranjare de ori-ce sistem — pentru încălzire centrală.

NOUȚATE! Mode de cogulare de autogen sau automat cu ajutorul acetilenului sau oxigenului, prin ce obiectele stricate pregătite din fier făurit, oțel, fier vărsat și aramă în modul acesta se pot repara ușor, conform scopului.

Schuster Ferencz

mășar pentru zidiri și mobile în **Temesvár-Erzsébetváros, Korona-u.18.**

Execuți după planuri proprii sau străine

mobile

pentru dormitoare, prânzitoare și saloane, precum și aranjamente pentru cancelarii și prăvălii cu prețuri moderate.

INTREPRINDERE ROMĂNEASCĂ**MIHAI FLONTA**

antreprenor de zidiri

Oradea-mare-Nagyvárad.

Stabilimentul și cancelaria Perceș-u. 9

Primește: plănuirea și zidirea de biserică, școală, case notariale și a tot felul de zidiri private.

Magazin stabil de fabricate de cement, comande se primesc.

Magazin stabil de pietrii artificiale pentru morminte. Prospecte gratuit.

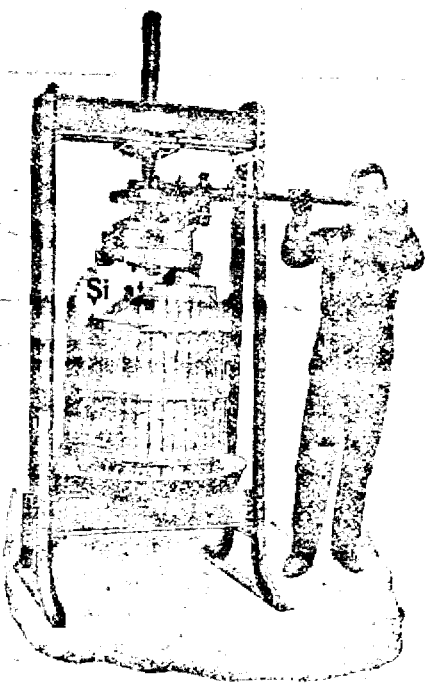
Preșe de vinși
sdrobitori de struguri

se află de vânzare pe lângă prețul cel mai moderat

la Vulcu I. Maximfabrică de
mașini**în Arad,****Str. Fábian-László**lângă gara
drumului
de fer.

Catalog și preliminar de cheltuieli și trimite gratuit și — porto-franco. —

Să sprijinim întreprinderile românești.

Primul institut sudungar de auritură artistică
a lui **E. I. SPANG**

sculptor și auritor

TEMESVÁR - Erzsébetváros
strada Templom Nr. 5.

Premiat cu diploma de onoare și cu medalia de aur în București, și cu alte medalii de argint la diferite expozițiuni.

Face cu prețuri moderate:

— **iconostasuri, altare** —
— **amvoane, jertfelnicuri,** —

primește renovarea și aurirea iconostaselor vechi, altarelor, a jertfelnicilor și a amvoanelor, precum și a tot felul de lucrări în — — — brânșă aceasta. — — —

Pentru fiecare mașină 5 ani garanție.

Dürr Gusztáv

mehanic, prăvălie de mașini de cusut și biciclete în **SIBIU**

Nagyszeben, Gr. Ring 19.

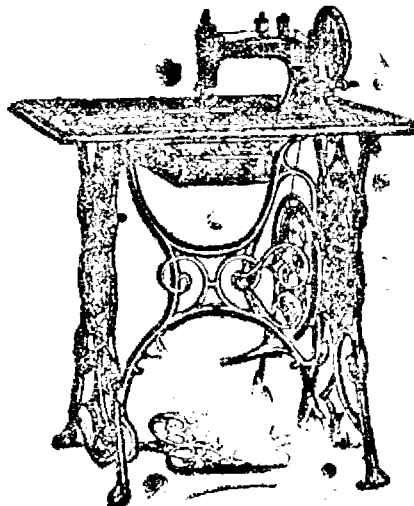
Recomandă magazinul său bogat asortat cu cele mai bune mașini de cusut fabricate în țară și străinătate cu prețuri moderate. — Singura vânzare de mașini de cusut **PAFF și SEIDEL & Neumann**; luntrișă rotundă, luntrișă lungă, luntrișă centrală în mașini rotunde pentru familie și ateliere.

Biciclete: Dürkopp și Stiria.

Depozit de părți aparținătoare:

pentru mașini de cusut și biciclete.

Tot-felul de reparări de mașini de cusut și biciclete se execută grabnic.

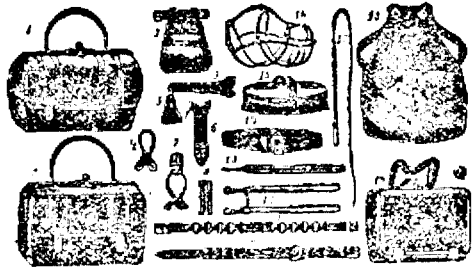

G. Orendt & W. Feiri, curelari, senari, și negustori de geamantane în Sibiu — Nagyszeben, Heltauergasse 45.

Se recomandă pentru pregătirea lucrărilor de trăsuri, șele și calărie deasemenea geamantane și genți.

Avem în depozit tot felul de articoli pentru voiaj, fumat, sporturi și excursii, pe lângă prețuri convenabile.

Recomandăm pe urmă cei mai buni jamperi de piele, fabricație proprie, pentru civili și militari, cari sînt strîns lipite de picior, deasemenea curele pentru mașini. Prospect de prețuri se trimite gratis și franco referindu-vă la ziarul nostru.

INGRIJIREA FRUMUSEȚII.

Regeneratorul pentru păr (Galdys) nu se ține de plicticoasele medicamente anunțate de atâtea ori, cu toate că pe terenul acesta își reclamă primul loc, fiind cel mai bun dintre mijloacele pentru păr. Cu folosirea lui au ajuns la rezultate miraculoase. Femei și artiști din lumea mare prin scrisori de recunoștință dau expresia cea mai măgulitoare preparatului despre mulțămirea lor.

Regulatorul »Galdys« întinereste în scurtă vreme părul încăruntit și îi redă culoarea și strălucirea originală tinereții.

O sticlă 2 cor. 40 fil.

Medicamentul pentru creșterea părului »Galdys« e mijloc sigur contra căderii părului și a boalelor de cap. Promovează în mod miraculos creșterea și întărirea părului iar părul căzut îl înlocuiește bogat. împedecă fracturarea părului. Cu un cuvânt întărește rădăcina, ca udauii florile. — O sticlă 3 coroane.

Tovarășul acestuia e spiritul pentru cap »Galdys«, care împedecă formarea mătreții și jupoierea pielii. — Prețuri 2 coroane.

Le pregătește farmacia la »Împăratul Roman« alături

VIG BÉLA, BUDAPEST II. Fő-utca 54.

Vid. Engel Vilmos

instituit chimic pentru curățirea și vopsirea mătasei, stofei etc.

Făgăraș—Fogaras (Transilvania).

Intreprindere de primul rang.

Primește spre curățire chimică, cu prețurile cele mai ieftine, fără ca să le descoase, tot-felul de haine de bărbați și femei.

Haine pentru baluri, uniforme, cojoace de iarnă, coviltire, covoare, lucruri de mână, șaluri, dantele, pene, mănuși, ș. a. precum și ghetete din piele albă, etc. etc.

Aranjament modern și de specialitate! Transformarea, curățirea și înălbirea perdelelor de dantele și a țesăturilor.

Picturi academice decorative proprii.

Adolf Gündisch pictor bisericesc și văpsitor de chenare Saggasse 28. Sibiu-Nagyszeben. Bachgasse 8.

Se recomandă pentru împodobirea bisericilor în orice stil, altare, icoane, frescuri, prapori etc., apoi văpsirea a orice fel de firme atât din lemn, tinichea sau pânză, cât și cele mai frumoase firme de sticlă, deasemenea primește renovarea și colorarea radicală a iconostasurilor, stranelor, tribunelor et. marmorarea sau aurirea lor cu culori de aur veritabile, cari își păstrează fața. De-aseamenea se primește pe lângă prețuri culante, restaurarea artistică a tablourilor vechi.

Comandele din provincie se efectuează prompt și conștițios.

Firme artistice pe sticlă.

Să sprijinim industria locală și din țară.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale

GERSTENBREIN TAMÁS és TARSA sculptor și măiestru pietrar.

Atelierul central al magazinei: Kolozsvár, Dézsma-u. 21.

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din: marmoră, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József út 25.

Biroul Central:

Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.

Fiiale: Déva, Nagyvárad.

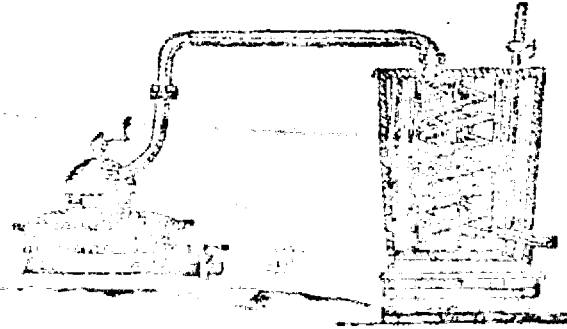
Schuster Hans, arămar Szászváros, Korház-utca.

Primește spre efectuare: instrumente de fabricare de spirt, cognac, licquer, țică și instrumente de a condensa acestea. Mare magazin. Totfelul de instrumente și lucruri necesare la fabrici. Vase de aramă roșie pentru hoteluri, birturi etc. etc.

Vase de fier cafea, vase de spălat și curățit.

Primește montarea și repararea lentilelor artificele pe lângă prețuri moderate.

Comandele execută prompt.

In atenția onoratelor dame!

In salonul de modă pentru pălării speciale de dame,

deschis în Sibiu, Fleischer-gasse Nr. 7-9,

al d-nei **Johanna Jekeli**,

se găsesc în bogat asortiment cele mai noi modele de Paris, atât gata cât și forme numai. Intrarea e liberă și neobligătoare, prețurile cele mai moderate.

Se primesc totfelul de reparațiuni și transformări; pălării de doliu se fac gata în 24 ore.

Se află în depozit tot-felul de reticole, genți pentru dame, moderne și prima calitate.

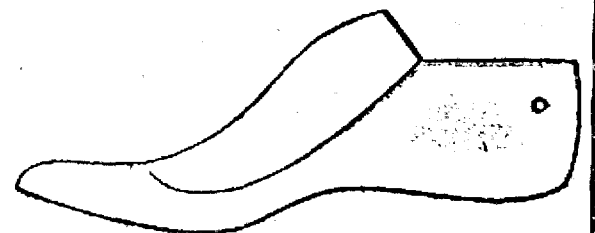
Prima fabrică de calapoade și calupe

(Első kolozsvári kaptafa és sámfagyár)

Cluj-Kolozsvár, Kis Szamos-u. Nr. 5.

Recomandă calapoade și calupe foarte bune, pregătite din lemn excelent uscat, pe care se pune un pond deosebit.

Comandele din :: provință se execută pe lângă rambursă prompt și cu prețurile cele mai ieftine. Serviciu excelent.

Telefon : Sas-szálloda.

Telefon : Sas-szálloda.

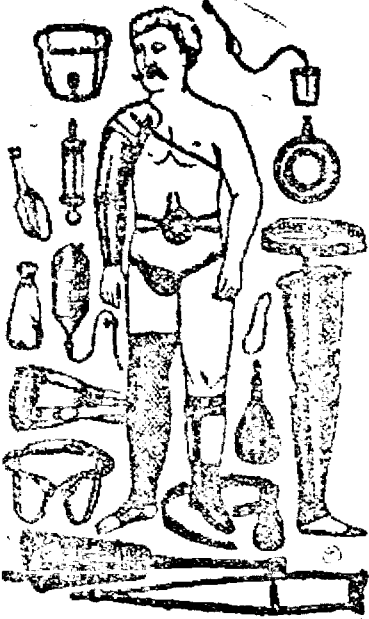
VA rog ca renumita mea prăvălie și atelierul să nu-l confundați cu altă fi. mă! —

KEPES ELEK

pregătitor de bandaje și mănșer

Oradea-mare (Nagyvárad)

— Sas-szálloda-átjáró (Passage). —

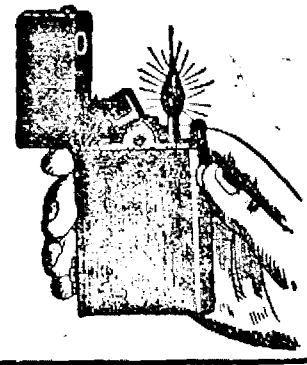
În atelierul meu pregătesc bandaje de surprătură la cazurile cele mai complicate, bandaje de pân-teci, ciorapi de gumă, mașini ortopedice, — articole pentru căutarea bolnavilor și orice lucrări de bransă aceasta cu prețurile cele mai moderate, pe lângă garanță.

Cearșafuri și perini din piele de cerb, precum și alte lucrări de piele de cerb. — Primesc și curățirea mânușilor și orice reparație.

Odăi de probă separate pentru femei și bărbați. Țin în depozit tot felul de specialități (preservative) franceze,

— cari se pot căpăta cu prețurile cele mai moderate. —

Ca cumpărarea articolelor femeiești servicii prin femei.

Gramofone și plăci,
Aprinzători original „Imperator“,
lampioane de buzunar

se găsesc mai ieftin în marele magazin de fabrică a lui

Tóth, József, Szeged, Könyök-u.

— Noul arii românești, à fl. 1-50.
3 buc. fl. 4. 6 buc. f. 7-50. 12 buc. fl. 14.
Cereți gratuit prospectul de prețuri.
Se caută revanzători.

ROTH JÓZSEF

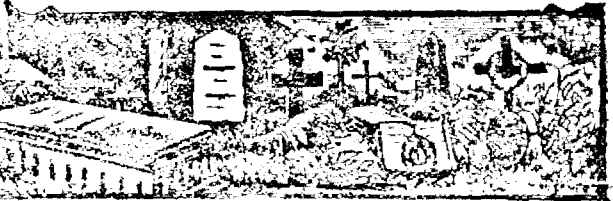
măstru de sculptură în piatră,

— Segesvár, Seisergasse —

Recomand on. p. t. public depozitul meu bogat și bine asortat de

Monumente de morminte,
din diferită marmoră granit, syenit,
labrador și peatră tare de arină, etc.
cu prețurile cele mai moderate.

Mai departe mă recomand pentru executarea a tot felul de lucruri de zidărie, ce cad în bransă mea.
Schite și preliminar de speie stau fr. la dispoziție.

Fabricație proprie.

La o haină de primăvară sau vară se cere un cortel elegant și modern sau un **en-tout-cas.**

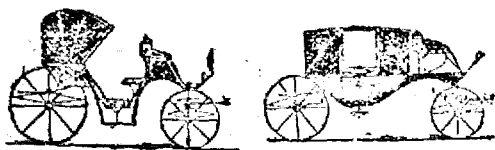
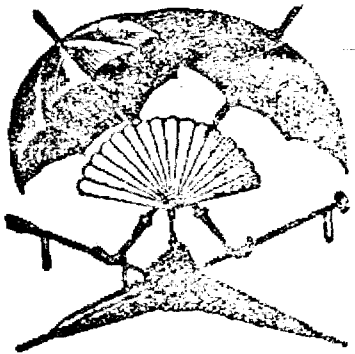
Firma:

Th. Schmidt

Sibiu (Nagyszeben) Reispergasse 7,

ofere cel mai bogat asortiment de modele admirabile și culori moderne frumoase, în execuție solidă, pe lângă prețurile cele mai ieftine. Serviciu solid. Reparaturile se fac ieftin și grabnic.

Comande prin postă prompt.

Urmașul lui P. SORS

FRANZ AGNICSEK

Temesvár-Fabric, Dreikönig-G. 30—32.

Își recomandă atelierul său pentru ori-ce fel de

— **trăsuri și curelărie** —

pe lângă prețurile cele mai ieftine. Ori-ce reparațiuni la trăsuri noi și vechi se efectuează repede și prompt.

STEFAN SLADECK UN FABRICĂ DE MOBILE

VIRSET

strada

Kudritzer No 44-46

: Cea mai renumită :
mare fabrică
de mobile
din sudul Ungariei
(Versecz).

Pregătește mobilele cele mai moderne și luxoase cu prețuri foarte moderate.

Mare depozit de plane excelente, covoare, perdele, țesături foarte fine și mașini de cusut.

— **Artistul Novelli bolnav.** Celebrul dramaturg Novelli — după cât se anunță din Roma — a înnebunit și a fost internat la o casă de sănătate din Firenze. Asupra artistului s'a observat o schimbare mare — mai ales după moartea soției acestuia care se sinucisese — începuse să devină melancolic și sfârșitul a fost catastrofa care e un dezastruos pentru întreaga lumea artistică.

— **Expoziția din Bruxelles.** Eri a avut loc redeschiderea secției engleze dela expoziția internațională din Bruxelles în fața regelui Belgiei. Expoziția engleză e cu mult mai frumoasă ca cea de mai înainte și are și mai mulți expozanți. Regele a felicitat pe ambasadorul Angliei și l'a rugat să dea expresia satisfacției sale și în fața regelui englez. Fațada expoziției care a costat o jumătate milion de franci încă e gata și vizitatorii au început să cerceteze cu mult interes noua expoziție. Urmele dezastrului suferit din cauza incendiului au dispărut cu totul.

În cursul zilei de ieri s'au perândat la expoziție 200000 vizitatori.

— **Manevrele anului acestuia.** Cântul jalnic al goanei care a sunat retragerea manevrelor din acest an înseamnă pentru visteria statului o economie de un milion și jumătate lei. Se știe că cauza contraandării manevrelor din anul acesta a fost parte vremea neprimăvăratică și epidemia de amenințată țara, parte bolile contagioase de animale, ce bântuie în partea de miază noaptea a Ardanelor. Comanda militară publică un tablou al manevrelor anului acestuia și din raportul alăturat se vede că prin măsurile luate s'a făcut o economie de câteva milioane, căci prin contra-mandarea manevrelor numai s'a cruțat 1.500.000 coroane.

— **Un ziar naționalist sârbesc în Viena.** După cât se anunță din Viena, începând cu 1 Octombrie va apărea acolo un ziar sârbesc sub titlul »Wiener Serbenblatt«, pentru apărarea intereselor celor cinci mil de sârbi, cari se află în Viena și a celor cari trăiesc respirați prin Austria. Fi-va acesta oare un act de trezire la conștiința națională a sârbilor, sau vom avea de a face cu vre-o existență tragolodită a guvernului unguresc — de soiul »Luminei« răposată în Domnul — care și întinde mrejele înveninate și în stă-nătate?

— **Spărgătorii poștelor.** Câteva luni înainte în comitatul Sibiiului se urmaseră una după alta spargerile dela poște. întâi în Orlat, pe urmă în Săsciori, de unde furaseră pe lângă alte pachete și lucruri de valoare și suma de 1700 cor. în numerar. Zilele trecute pungașii se pregăteau să opereze o spargere și la poșta din Teiuș. Pătrunzând în interiorul localului șeful de poștă i-a auzit și-a început să facă gălăgie. Hoții speriați au luat-o la fugă, îndreptându-se spre gară, unde au găsit un tren ce era gata de plecare. Văzându-se înprimejdie au sărit în el, dar la Aiud au fost prinși. Tâlharii sânt doi unguri, unul faur celalalt zidar din Cluj, cu numele Papp și e proprietar a patru case.

— **Aniversara lui Tolstol.** Bătrânul scriitor cu capul de apostol Tolstol și-a serbat zilele acestea a optzeci și doua aniversară a nașterii sale fiind încă deplin sănătos și stăpân al vigoriei sale liniștite de scriitor. Serbarea a trecut fără șgomot și fără să se știe pe moșia unui cumnat al său din guvernământul Palu, unde scriitorul plecase câteva zile înainte din Isnala-Pollana. În legătură cu această aniversară se anunță că în anul 1908 mai mulți prieteni voiau să aranjeze o serbare impunătoare cu prilejul împlinirii de 80 de ani a scriitorului. Autoritățile din Moscva însă au oprit ținerea acestei serbări. Jubilanții au apelat această sentință autoritară, și lucrul a stat neisprăvit doi ani de zile, până când azi au fost de nou anunțați cei în drept, că Tolstol nu poate fi serbătorit în Rusia. Și e foarte cu înțeles în cea mai încarnată țară a absolutismului nu poate fi serbătorit cel mai iubit apostol al li-

bertății, cel mai neînfricat apărător al robilor împieși.

— **Papa contra modernistilor.** Din Roma vine știrea că papa a scris o scrisoare profesorului De Curtis din Fribourg, care a făcut un studiu asupra modernismului. În această scrisoare papa își exprimă regretul asupra campaniei pornită de modernisti, cari prin scrieri de romane și foileto-ne în să submineze vaza și renumele culturii catolice și recomandă în atenția autorilor și a editorilor să lupte cu toată puterea contra acestui curent, fie prin explicarea avantajelor culturii catolice, fie prin controlarea asiduă a revistelor beletristice și prin critică.

— **Un proces de divorț.** Zilele trecute curtea cu juri din Berlin a desbătut într'un proces de divorț menit să facă senzație nu numai în cercurile juridice, ci în toată lumea. Anume o doamnă voia să se despartă de bărbatul său dar îi lipsiau motivele plausibile pentru acea. S'a pus și pentru suma de 1500 mărci și a angajat un detectiv ca să spioneze pe bărbatul său. Lucrul n'a fost scump, căci după multă alergătură acesta i-a probat prin fotografii, prin martori și prin scrisori necredința bărbatului său. Înarmată cu dovezile acestea doamna a intentat bărbatului proces de divorț, cerind o sumă enormă drept cheltuieli de intertenție dela bărbatul său care era bogat. Afacerea a luat însă cu totul altă întorsătură de cum se aștepta, căci judecătorul a privit lucrul din alt punct de vedere. Văzând că femeia a umblat anume după proces, a acuzat-o pe ea de infidelitate, căci prin faptul că a umblat cu oameni plățiți ca să spioneze viața bărbatului său, stricându-i liniștea casnică, a călcat pe năvălul de credință ce i-a făcut în fața soțului și astfel nu are nici un drept de a pretinde despăgubire dela soțul său, după ce căutase intenționat înviorare de despărțire. Femeia și-a pierdut și existența și soțul și a fost despărțită de bărbat după cum doise, rămânând pe drumuri. Să vede că judecătorul are cu totul alta concepție despre credința ce e datoare o femeie bărbatului.

— **Nenorocire într'o mină.** Din Praga vine știrea că într'o ocnă a societății montane germane din apusul Boemiei, un supravegnetor a căzut din nebagare de seamă într'un vârtej. Când a ajuns la fund a plecat în spatele unui muncitor care lucra acolo și atât de nenorocit că amândoi au murit pe loc. Păzitorul a lăsat pe drumuri nevastă și nouă copii, iar de muncitor au rămas doi copii.

— **Necrolog.** Subscriși înfrânți de durere, anunțăm moartea scumpei noastre mame respective soacre Iconie Musteșu n. Bildariu, întâmplată, după grele suferințe, Sâmbătă în 4 Septembrie st. v. la 9 oare a. m. în al 66-lea an al vieții și în al 48-lea an al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământești ale defunctei se vor depune spre vecinică odihnă, Luni în 6 Septembrie st. v. la 10 oare a. m. în cimiterul gr. or. din loc. *Doclin*, în 4 Septembrie 1910 st. v. (p. u. Királykegye). Ioan Papp, protopresbiter, ca ginere. Maria Papp, născută Musteșu ca fiică.

— **Explozia unei petarde.** Sâmbătă a avut loc o mare nenorocire în curtea castelului Marantals din apropierea de Versailles. Proprietarul castelului, baron de Balorre s'a sculat în zorii zilei să facă vânătoare în parcul de vr'o șalzeci de hectare care încunjura castelul. În parc era obicei că peste noapte așezau prin pădure petarde pentru dihanțiile cari îndrăneau să se apropie, iar dimineața cele rămase întregi le îndepărtau iară. Din nefericire dimineața aceea vehilul castelului s'a sculat târziu și nu le putuse îndepărta pe toate la vreme. Baronul cotrobâind pe întineric prin stufăriile pădurei, a călcat din nebagare de seamă pe fitilul unei bombe care sub prestunea cismelor de vânătoare a explodat și l'a rupt în bucăți.

— **Bombă în localul unei universități.** Din Moscva vine știrea că în localul unei sale a facultății de drept dela universitatea din Moscva au aflat ascunse supt podine două bombe. Acestea erau învăluite în hârtia unor ziare vechi și erau umplute cu iarbă fără fum. Alături de ele au mai găsit o mulțime de scrisori revoluționare, cartușe și scrieri volante. Se vede că acestea sânt rămășițe de prin anul 1905 când se ținuseră nenumărate adunări revoluționare în acele locale.

În întreg edificiul universității s'a făcut o perchi-ziție minuțioasă, dar fără să se mai afle și alte probe de delict politice.

— **Un sat apucat pe calea progresului.** Ni se scrie: Pe valea Arșului, înmăraștată pe crânguri și văi, se află o comună Podruga-de-sus cu locuitorii de ambele confesiuni. Comuna aceasta până mai acum opt-nouă ani era înapoiată în toată privința, era lipsită de lumină și cultură. Se încuibaseră în ea toate obiceiurile rele: beția, desfrăul; poporului nu îi trebuia dascăl, nu îi trebuia medic. Boalele le vindecau cu ajutorul vrăjitorilor, mai adese ori le răpunea viața. Starea aceasta deveni din ce în ce mai de nesuferit, când deodată — ca adus de prevedință — a venit aici un învățător model: domnul Ioan Oltean, care cu un zel, abnegațiune rară, cu diligența și stăruința de fier, a luptat în școală și afară de școală, unde numai i-s'a dat ocaziune pentru luminarea și ridicarea poporului din starea ticăloasă în care se afla, așa încât azi după o muncă de apostol poporul acesta a devenit model, iar învățătorul său fala și modelul învățătorilor nu numai din tract ci — doar — din ahidieceza întreagă. Cum zic din poporul care mai înainte trăia în semisălbăcie a făcut un popor conștient de sine și iubitor pe școală și biserică și ce e mai mult, ce aproape nu îi vine a crede, în satul în care mai înainte abia preotul și cantorul știau citi, azi umbă vre-o 4-5 foi.

Îți crește inima de bucurie, când vezi în Dumineci și sărbătorii țării adunându-se grupuri, grupuri în jurul câte unui tânăr, care cu glas neted și răspicat le cetește ce se urzește în țară și în casa țării în contra lor. — La meserii, cari înainte erau desprețuite, au mai mulți tineri și tot la îndemnul d-lui Oltean au început a-și da copiii la școli mai înalte, încât azi vre-o trei-patruzeci cercetează gimnaziul din Turda și Băi.

Se zice, că un popor, când începe a ceti a apucat pe calea culturii. Cum să zice în Evanghelie, că atunci va fi capatul lumii când toate popoarele vor auzi cuvântul Evangheliei; noi putem zice, că atunci ne vom trezi într'un adăvar la o viață conștientă și națională când și țaranul va ceti în Evanghelia suferințelor lui. Iată un învățător la cuimea chemării sale. N. B.

— **Întîmpinare.** Ni se cere publicarea următoarelor rânduri: În nr. 176 din 2 Septembrie al »Tribunei« a apărut corespondința »Scrisoare din Câmpie«. Di autor, Ion Câmpianu, se ocupă în aceasta corespondență și de persoana mea, care în cazurile amintite e cu totul nevinovată; pentru că eu nici la una din petrecerile amintite nu am luat parte și nimeni nu a cerut, nici nu l-am dat permisiune de a-mi pune numele în invitațiile împreunate cu aceasta.

Un asemenea caz ar fi fost potrivit să se publice sub titlul »Obrăznicii Ungurești«, pentru că după cum aminteste și domnul autor în articolul din chestiune nici dela domnișoarele cari figurează în invitație nu li-s'a cerut învolrea de-a fi puse acolo.

Dacă domnul autor știe că sânt »fior de popă românesc și stipendist«, se vede că mă cunoaște mai de aproape, și atunci de sigur va ști câte neplăceri am avut eu atât în gimnaziu cât și la universitate, pentru că nu am permis să mi-se schimonosească numele în Păsca, cu ce mă acuză d-sa.

Și de sigur va ști și acela domnul Ion Câmpianu că sânt feciorul celui »popă românesc« de pe câmpie, care, de multe ori, chiar periclitându-și existența s'a luptat pentru drepturile poporului din Câmpie, cel atât de asuprit de străini și care cu dibăcie rară a smuls din mâinile strănilor peste 500 de pogoare de pământ pe cari azi le folosește poporul din comună.

Laud zelul domnului Ion Câmpianu de a combate greșelile fiilor poporului nostru, dar totodată îl sfătuesc, să nu încerce a ponegri pe nimeni în public dacă nu e de vină.

Iar dacă întradevăr poartă pe inimă soarta poporului de pe Câmpie, care ce e drept în toate privințele are lipsă mare de luminători, să ridice steagul, ori dacă l va ridica altul, să intre și dansul sub el, dimpreună cu toți tinerii de pe Câmpie, și așa cu înțelegere frătească să probeze a îmbunătăți soarta românilor din acelea părți.

Cluj 18 Septembrie 1910. Vasile Pașca.

x La croitoria universală. I. Petrașcu, Sibiu — Nagyszeben, Strada Cisnădiei Nr. 30, Telefon 721. Se pregătesc cele mai frumoase haine, după croială cu șic, pentru civili: fracuri, saloane, jachete, sacouri, pardesiuri, paltoane etc. Asemenea să execută pentru ofițeri și voluntari, tot felul de uniforme, iar în depozit se află diferiți articli pentru uniforme: săbii, chipiuri, portofee, mănuși etc. Atrag deosebită atențiune asupra reverenzilor preoțești, ce se pregătesc în atelierul meu, după moda cea mai nouă. Comandele se pregătesc în timp foarte scurt.

x Când cumpărați ochelari, a dresați-vă la magazine cari au în vedere nu numai interesul bănesc, ci vă spun sincer dacă e lipsă și de consultație medicală. Pentru ținerea strictă a acestui principiu și pentru serviciul conștiințios, recomandăm prăvălia de articole optice Seelenfreund din Kluj-Kolozsvár piața Jókai 2. unde găsiți termometre, grade, binocle, ochiari, barometre de prima calitate. Repaturile se fac cu pricepere și grabnic.

x Atragem atențiunea asupra anunțului Kincs Arthur & Comp. cea mai ieftină prăvălie de vestimente în Timișoara-Fabric.

Dentist român în Arad.
VIRGIL MUNTEAN
 Szabadság-tér Nr. 3. Lângă farm. Rozsnyay.
 Dinți artificiali în cauciuc dela 4 cor. în sus. Coroane de dinți în aur 24 cor. Dinți cu șurub în aur și platină 20 cor. Poduri în aur și aluminiu, cari nu se pot scoate din gură, în preț cât se poate de moderat și în rate lunare. — — — Garanță până la 10 ani. Reparaturi la pieze făcute de mine se efectuează gratis. Celor din provincie se efectuează lucrările în aceeași zi.

ECONOMIE.

Situația financiară. Situația pieței financiare engleze s'a ameliorat în măsură îmbucurătoare, desi tot auzul din ultimul transport de 750.000 funți sterling a fost plasat în străinătate. Un moment care a influențat favorabil asupra pieții este împrejurarea, că guvernul englez a decis a prolongi numai 3 milioane din cambille de tezaur de 9 milioane K, cari sânt acum scadente. Discontul particular a scăzut la 2 3/4%. Decernată sânt deci prospecte că rata băncii engleze va rămânea neschimbată.

Sumarul băncii imperiale germane pe săptămâna întâi arată încă urmele încordării mari de ultimo. Imprumuturile au scăzut numai cu 481 mil oane M., și Banca a pierdut din nou 179 milioane M. aur, iar rezerva de bilete a crescut cu 113 milioane M., dela 162 milioane la 275 milioane M. Discontul particular notează în Berlin 3 1/4%. Nu mai puțin încordată e situațiunea în Paris din cauza multelor imprumuturi străine plasate în Franța, cari se evaluează la 2 miliarde franci. De aceea discontul particular aste aproape egal cu rata Băncii franceze.

Puțin satisfăcătoare este și sumarul Băncii de emisiune Austro Ungare. În 7 crt. Banca avea încă 687 milioane Coroane, sub dare, față de 136 milioane Cor. libere de dare în anul trecut. În jumătatea a doua a lunii asemenea se prevăd marț cereri la Bancă. Discontul particular notează în Viena 3 1/8%.

Convenția comercială cu România. Tarifele vamale. În urma convenției comerciale cu România, intrate cu 1. crt. în vigoare, mărfurile cari pot fi importate din România sânt supuse următoarelor taxe vamale:

la grâu	K 630
» secară	» 586
» orz	» 280
» ovas	» 480
» porumb	» 280
» mălai mărunt	» 120 per. mm.

Aceste taxe mici vor avea în anul ce ta o influență binefăcătoare și în acelaș timp foarte simțită asupra situației agricole la noi.

În ce privește importarea de vite din România sânt a se plăti: la boi K 60 de bucată sau de fiecare 100 Kgr. greutate în viață K 940. La vaci și la tauri vama este numai de K 30 pentru vi-

țel K 5 pentru oi K 250 per bucată. La porci cari nu trec peste Klg. 110 vama e K 11 de bucată, la porci mai grei decât 110 Kgr. sânt a se plăti K 10 de fiecare 100 Klg în viață, iar la cei mai grei decât 120 Kgr.: K. 22 de bucată. Pentru gălile vil se plătesc K 4 pentru cele tăiate K 16 per maza metrică. Excepțiune dela aceste taxe fac găștele, cari n'au nici un fel de vamă. Carnea proaspătă se vămulește cu K 30 pregătită (sărată, afumată, păstrată) de K 45 per maza metrică.

La „Librăria Tribunei“

se pot procura următoarele manuale

Dr. Petru Barbu. Catehism IV carte de religioase	—40
» » » Simple istorioare religioase morale	—30
» » » Istorioare biblice	—30
» » » » bisericesti	—30
» » » » (1910)	—30
Nicolae Crășmariu. Prelegeri metodice din istorioare biblice. Preparațiuni la întreaga materie de învățământ prescise pentru clasele II III și IV ale școlaelor primare, 74 lecțiuni cu harta istorică a Palestinei.	3—
» » » Istorioare biblice, cl. III și IV.	—40
» » » Istorioare bisericesti pentru clasa V și VI.	—40

Catehism	—40
Din istoria biblică pentru școale elementare.	—24
Din liturgica bisericii ortodoxe române (Cu două ilustr.)	—70
Abc-dar carte de cetire de Iosif Moldovan și conșoții.	—40
A doua carte de cetire de Iosif Moldovan și conșoții.	—40
A treia carte de cetire de Iosif Moldovan și conșoții.	—60
A patra carte de de cetire de Iosif Moldovan și conșoții.	—60
Carte de cetire pentru clasele 5-6 de Iosif Moldovan și conșoții.	1.—
Limba maghiară de Iuliu Groșorean și Iosif Moldovan pentru clasele 1-3.	—50
Limba maghiară de Iuliu Groșorean și Iosif Moldovan pentru clasele 4-6.	—50
Gramatica română de Iuliu Groșorean Ed. II	—40

Scrierile d'nei Iuliu Vuia

(Aprobate de înaltul minister.)

Abc-dar ilustrat scris pe baza metodei cuvintelor normale Ediția VI. (1910)	—07.
Abc-dar scris pe baza metodului sunetelor vii.	—40
Instrucțiune metodică a metodului sunetelor vii	—80
Carte de cetire pentru clasa II Ed. III.	—36
» » » » clasele III și IV.	—60
» » » » V și VI.	—60
Curs practic de limba rom. pentru cl. 3,4,5, și 6	—60
Curs practic de limba maghiară pentru cl. 1, 2, 3, (Gyakorlati tanmenet a magyar beszéd tanításához) ed. VIII.	—50
Curs practic de limba maghiară pentru cl. 4, 5, 6, (Gyakorlati tanmenet a magyar beszéd tanításához.)	—50
Elemente de geografie și constituție.	—60
Curs practic de aritmetică pentru clasele 2, 3, și 4 Ed. IV.	—60
Curs practic de aritmetică și geometrie pentru cl. V și VI.	—36
Curs practic de istoria Ungariei.	—40
» » » istoria naturală.	—60
» » » fizică și chemie.	—50
» » » economie.	—56
Carte de învățătură pentru ultimii ani ai școalei primare și pentru cursurile de repetițiune economice.	1-50
Curs practic de istoria literaturii române de Ioif Stanca.	—40
Exerciții intuitive române maghiar e de Ioan Vancu	—50
Geografia Ungarie pentru școalele populare de Iosif Stanca.	—30
Manual de gimnastică de Ioan Prodan.	—60
Rugăciuni școlariilor, cântări bisericesti.	—50

Tot la librăria Tribunei să mai pot comanda revizite de scris și desemn pentru școli și cancelarii. Caete pentru caligrafie română, germană, dictando și comput à 2, 4, 5, 10 și 20 fl. bucata. Caiete pentru desemn cu și fără puncte. Cerneală Anthracen, Writing-Ink, Princess-Ink, Király și Salon. 1 sticlă à —12, —20, —40 —60 l.— și 1-80. Tuș. Gumi arabicum. Condeie. Călimare Tampoane. Ceruze de peatră. (stile) Notițe de buzunar. Creioane. Gumi de șters. Tăblițe. Albume pentru cărți postale. Albumuri pentru poezii și memorie. Bureți pentru tăblițe și mari și pentru tablă. Ceară roșie. Compasuri (Zircăle). Glazure Penale de lemn pentru păstrat ceruze, în formă de cutii.

Poșta Redacției.

D'nei Toma Oprea. La apelul publicat în nrul 176, durere, n'a sosit încă nici un răspuns.

Poșta Administrației.

»B., Abrud. Să ne comunicați ziua când ați trimis banii, noi nu am primit.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

„Tribuna“ Institut tipografic, Nichin și cons.

Un practicant de farmacie

cu praxă de un an sau doi ani, care posedă și limba germană, află imediat aplicare pe lângă un salar de 20 respective 30 coroane și tot viptul, în farmacia Virgil Vlad, Gyulafehérvár.

APA MINERALA SZTOJKAI LUGU ACID SALIN SZTOJKAI GOȘ

apă minerală de Potas contra răgușeli, tusei și guturaiului Remediu special pentru boli de zahăr.
 Kardos Miklós, reprezentant și vânzător en gros pentru — ARAD. — Telefon: 647
 Se găsete la firma Daniel Lajos » 98
 Dür Kocsárd » 130
 Éles Armin » 44
 Färber Lajos și fratele » 311
 Nagy Farkas » 26
 Fejér Gyula » 75
 Hoffmann Ottó » 598
 Crienfeld Ignátz și alți. De asemenea în orice cafenea și cârciumă mai bună.

Pământuri de vânzare.

Am mai multe table de pământ, mai mici și mai mari, de vânzare pentru prețuri ieftine. Cei ce doresc deslușiri mai amănunție să se adreseze alăturind marcă de răspuns, lui **Johan Felber, Novska, Slavonia.**

Dr. Stefan Tămășdan,

medic univ. specialist în dentură,
 Arad, vis à-vis cu casa comitatului.
 Palatul Fischer Euz. Poarta II.
 Consultații dela orele 8—12 a. m. și 3—6 d. a.

Un culegător-tipograf,

versat în lucrările de accidentă, se primește imediat la „Tipografia Poporului“ Sibiu (Nagyszeben).

In atențiunea cand' datilor de notari.

In cancelaria subsemnatului află aplicare imediat **2 tineri calificați în afacerile notariale.** Condițiuni foarte favorabile. Reflectanților le voi comunica condițiunile în scrisoare.

Traian Radu, notar cercual,
Feneș (Fenes) p. Zalatna.

Imprumuturi ieftine

fără nici un adaus de cheltuieli cu 4 1/2% se mijlocesc împrumuturi de amortizație pe moșii pentru 10—65 de ani, se angajează a despovăra moșii cu datoria mai scumpă, la un împrumut mai ieftin.

Se vînd în rate avantajoase și fără scărițare de preț **orice mașini agricole,** prima calitate și cea mai nouă construcție cu vapor, benzină și mașini de treerat cu olei brut, apoi mașini de sămănat și cosit, mori, cu vapor, benzină, olei și gaz, deasemenea sunt de vânzare **2 mașini de sămănat,** vechi, folosite, una cu 15, alta cu 17 șire, apoi pentru un preț convenabil **o garnitură de treierat,** sistem Göpel putere de 4 HP.

Instalații de luminat cu acetilenă, prin aparatele »Ideal« distins la expoziția din Paris cu medalie de aur sau Beagid, lumină frumoasă potolită, manuire sigură și simplă, economie de 500% în apă în comparație cu celelalte aparate, nu murdăresc, nici nu fac funingină.

Depozit și expediția tuturor părților constitutive; fitile, lize, scoici etc.

La cerere trimite un oficiant specialist în cauză.

Agentura generală comercială:

: Palmer Mătyás :

Timișoara (centru), Prinț Eugen gasse 13.
(lângă cuștărul Koch).

Credit pe ipotecă, pe cambii
și pentru oficanți
mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,
str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

ANUNȚ.

La proprietarul Ioan Popescu în Magyarád se află de vânzare în cvant mare și mic:

vin vechiu și nou
de Măderat.

Cele mai bune
orologe
— cele mai solide și cele mai după modă —
juvaericele
atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă che-
zășie de 10 ani și prețuri ieftine, liferează cea
mai bună prăvălie în aceasta privință în
întreagă Ungaria

BRAUSWETTER JÁNOS
orologier în SZEGED:
CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT.
Notez că numai aceia vor primi catalogul gratuit cari îl cer cu
provocare la ziarul Tribuna. (ad. scriu că a cetit anunțul în Trib.)
Correspondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

Motor cu olei brut. Nou-tate!

Cea mai contabilă putere motorică.
Cea mai ieftină uzină! Garanție necondiționată. Prețuri
și condiții favorabile. Fără mașinist! Nu ex-
plodează. Nu e expusă focului. Nu e supt inspecția
financiară. Nu are cazan. Funcționare simplă. Punem
mașina la dispoziția oricărui individ acreditabil, fără
nici o cheltuială, pentru a se convinge că face cel
mai bun și cel mai vrednic de încredere serviciu.
Prospecte de prețuri de la 2—60 PH gratuit.

PALFY TESTVÉREK
turnătorie de fer și fabrică de mașini în
SEGHEDIN-SZEGED.
Fondat în Anul 1807. Distins cu 20 medalii de aur.

SZATMÁRI KŐIPARGYAR
— HARKÁNYI EDE —
sculptor și pietrar în
— SZATMÁR-NÉMETHI. —

Lucrări: Sculptură și monumente, altare
amvoane, grilaje, bazine, statuete, rugi,
cruci, pietre pentru mormint, etc. etc.

Clasa arhitectonică: Canouri, mausolee, poduri,
— — scări balustrade, pavagii ș. a. — —

Clasa de morărit. Pietre de moară franceze, rijiți
— — pentru sămăntă și sare, tocile etc. — —

Numai lucrări de gust și execuție specială, pe lângă
— — prețurile cele mai convenabile. — —

Se fac gratuit deseneuri, rezervându-se dreptul de
— proprietate. — — Vă rog să fiți atenți la firmă. — —

Motoare șvedeze
pentru olei brut!
(Breretul lui Hirsch Frank,
Stockholm)
în poziție orizontală și ver-
ticală.
Mașini motorice ieftine
și sigure, se pot instala
oriunde.
Motoare sistem Diesel.
Motoare cu gaz.

Motoare
cu benzină,
în cea mai bună execuție!
Execuție promptă.

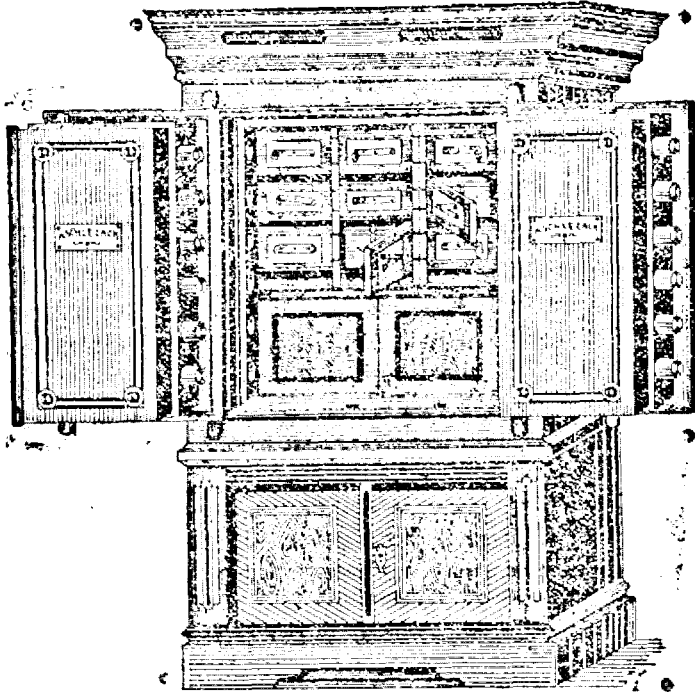
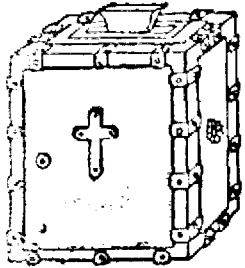
Surányi Victor
inginer tehnic diplomat,
fabricant de mașini agricole
Bpest, VI., Teréz-körut 21.
Cereți catalog.

A. SCHLEZACK

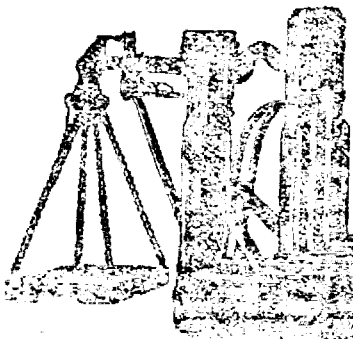
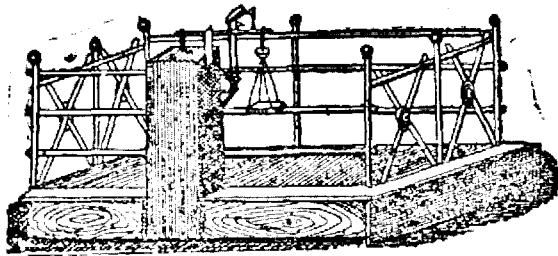
fabrică de casse
pentru bani și
trezore în
Sibiu-Nagyszeben, Lederer-g. 2.

Fabrică casse cu sertare din scylolith și asbest incombustibile, recunoscute de cele mai bune. Sertare și casse panțerate sigur din antogen și thermit, camere panțerate, casse pentru acte, casele, prese pentru copiat, lacăte de siguranță, etc. Referindu-vă la ziarul nostru vi-se trimite prețuri curente gratuit și porto fr. Fabricare din materialul cel mai bun.

Prima fabrică de cumpene
și greutăți din Brașov.

PAUL WIDMANN
Brașov-Brassó,
Korház-u. 62.

Recomandă tot-felul de:
cumpene și cântare, balanse-
zecimal, centimale și cumpene-pod,
precum și greutăți cu prețurile cele
mai moderate. - Serviciu conștițios.

Se primesc
reparări și
autenticări
din nou.

JOSEF JIKELI, Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 47. — Telefon Nr. 190.

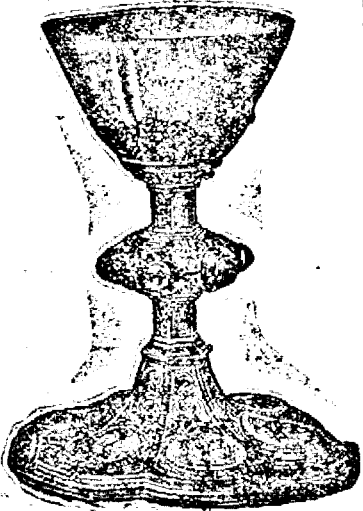
neguțatorie p. articli de sticlă, porcelan și metal; farfurii și blide
Inflorate, rame p. icoane, globuri și lămpli, oglinzi țigle de sticlă.

Recomandă scule bisericești:

Cupă și vas de botez; Potire ar-
gintate și pe dinăuntru aurite;
Cădelniță; Căldărușe pentru apă sfințită;
Candele de părete de bronz; Candele argin-
tate; Cruci; Sfeșnice de altar și Candelabre.

Ieftin de tot: Candelabru aurit,
pentru 6 luminări, în mijloc cu vas pentru unt-de-lemn și glob
de sticlă roșie cu prisme de sticlă cu tot K 43—

— La dorință servește cu catalog gratis și franco. —

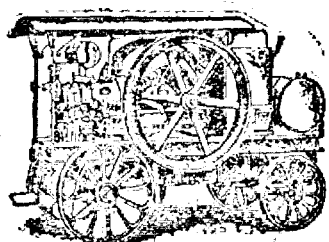
Agronomii își pot face cumpărăturile în condițiunile cele mai avantajoase la
magazinul economic și de unelte al lui

Kálló István és Társa

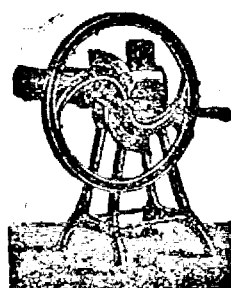
Telefon No. 850.

Oradea-mare—Nagyvárad

Teleki-u. No. 9.

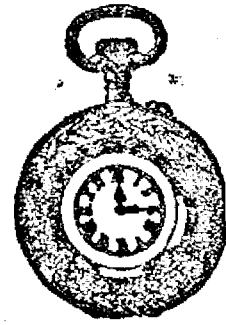

Are în depozit, pe lângă avantajoase
condiții de plată, tot-felul de mașini
industriale și agricole, aparate,
unelte, oleiuri, saci, mușamale funii
motoare, automobile, stropitori etc.
Cereți prospecte. — Expediție gratuită.
— Corespondență în limba română. —

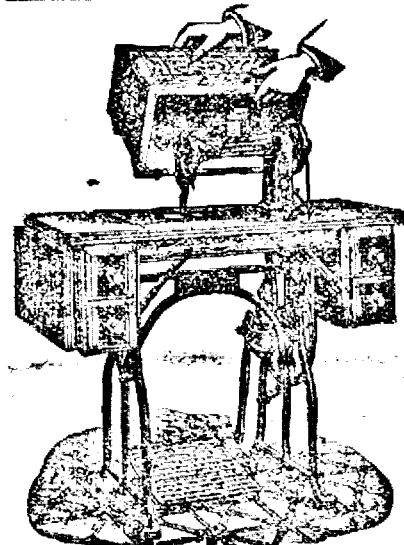
SLEPÁK A.

ciasornicar, aurar și gluvaerģiu
Marosvásárhely, Széchenyi-tér No. 43.

Mare depozit de tot-felul de oroloage
de buzunar, de părete, atárnătoare
precum și tot-felul de gluvaerģicale de
aur și argint. Reparări de oroloage și
gluvaerģicale se efectuează prompt. Gluvaere
vechi de aur și argint le schimb sau le
cumpăr cu cel mai mare preț de zi. —

Cea mai veche prăvălie de mașini de cusut și
biciclete din Ungaria-de-sud.

Distins în Timișoara
la anul 1891 cu
marea medalie
de argint.

Fondat în 1880.

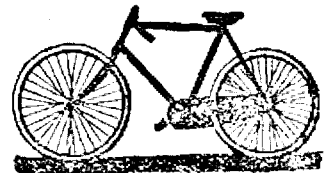
**Reinhold
ZOLLER**
măestru mecanic
FÉHÉRTÉMPLOM
Schillergasse 5.
lângă „Burg”.

Își recomandă
on. public din

toate și provincie marele său atelier me-
chanic unde se repară tot felul de mașini
de cusut și biciclete. Ține în
depozit tot-felul de gramofone și plăci.

Ține în depozit cele mai
bune biciclete noi, mașini
de cusut și obiecte de casă
și industrie, așa d. e.
părți singuratic de ma-
șini și biciclete.

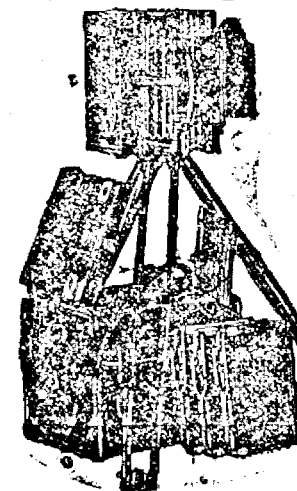
Prețuri moderate Serviciu prompt.

PETRY ÁRPÁD

orologier și optic, singurul vânzător
de mașini de fotografiat „KODAK” în
Oradea-mare-Nagyvárad, Rákoczi-út 3.

Mare asortiment de: oroloage de aur,
entint, nickel, cu pendulă, deșteptătoare,
idăreș cancelarie și de Schwarzwald. —
Mașini de fotografiat și ajustări pentru

amatori. Ochelari
veritabili Roden-
stock Diaphragma.
Mare asortiment de
sticle periscopice,
objective, lornete,
și de alte obiecte
optice. — Prăvălia
mea îi stă la dis-
poziția on. public
un Refraktometru
de Rodenstock
(mașină pentru exami-
narea ochilor)
prin ce se știe im-
ediat ce fel de sticle
sunt de lipsă. —

Specialitățile cosmetice ale lui Dr. Odor Béla, farmacist

se află în farmacia »Steaua de aur«

Aiud — Nagyenyed, Főter, (cott. Alba inferioară).

Cremă de Aiud pentru folos de noapte. Mijloc ireproșabil pentru albirea și moierea pielii; nu conține nici un ingredient dăunător de mercuriu. Prețul unui borcan 1 cor. 20 fil.

Cremă de Aiud pentru folos — peste zi; deosebita moaie pelea, nu i unsuroasă și păstrează foarte bine pudra. Prețul unui borcan 1 cor. 20 fil.

Lichid pentru moierea și albirea mânilor dă pielii un alb de culoarea marmorului. O sticlă 1 cor. 10 fil.

Săpun din cremă de Aiud cu miros admirabil cu 1 cor. 20 fil.

Pudră de Aiud în trei culori. O cutie 1 cor. 20 fil.

Petroform pentru spălarea părului oprește căderea părului și formarea mătreței, întărește pielea și ajută la creșterea părului. O sticlă 1 cor. 80 fil.

Spirit de plante din Ardeal. Făcut din frunzele și rădăcinile buruienilor de leao, dă părului un lustru frumos, și-l face moale. Prețul unei sticle 1 coroană 70 fileri.

Bay-Rum Samphoo pentru cultivarea părului și a pielii. O sticlă 2 cor.

Praf Sampoo pentru spălarea părului și ținerea curată a pielii, mai ales la femei. Un pachet 25 fil. 10 pachete 2 cor.

Hair-Reneiver (lapte pentru regenerarea părului) părul cărunț își recapătă culoarea originală. O sticlă 1 cor. 80 fil.

Apă aromatică pentru gură și păstrarea și curățirea dinților. O sticlă 70 fileri.

Apa de gură Formosan pentru desinficierea gurei și a dinților. O sticlă 1 coroană 80 fileri.

Praf pentru dinți Hydrosan mijloc de mână întâi pentru albirea dinților și desinficierea gurei. O cutie 1 coroană 20 fileri.

Picături pentru dinți veritabile americane. O sticlă 60 fileri.

Lichid de brad (Espirt de Bois) pentru parfumarea camerilor și desinficierea apartamentelor bolnavilor. O sticlă 1 cor. 30 fil. Tub pentru împrăștierea acestuia 50 fil.

Internat nou în Lipova-Lippa.

Se atrage atențiunea onorațiilor părinți că în anul școlar 1910—11 se va deschide un internat de băieți în Lipova, corespunzător intru toate cerințelor moderne, a cărui supraveghiere generală va fi încredințată directorului școalelor medii, iar supraveghierea învățământului, corpului profesorial, pecând a stării sanitare va fi încredințată medicului orășanesc.

Din cauza lipsei de spațiu în anul întâi se va primi numai un număr restrâns de elevi, din școala de comerț, civilă și primară pe lângă taxe moderate.

Prospecte trimite la cerere:

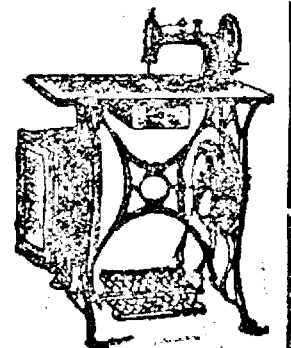
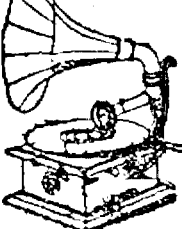
A Lippai Diak-Ötthon Igazgatósága
Lippa.

Mașini de scris IDEAL și ERICA
Gramofoane

Mașini de cusut VERITAS

(fabricație proprie) deasemenea cele mai solide părți constitutive: panglici de culoare, hârtie de copiat, ace, plăci etc. se găsesc la specia Barthelmie György

listul: Brassó, Weisz M.-u. 23.

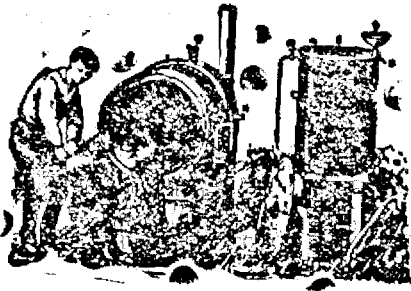
Cel dintâi și cel mai bine asortat atelier — mehanic din Transilvania. —

Atelier pentru reparat mașini speciale de scris, de ori-ce sistem și fabricație, deasemenea aparate mehanice fine etc.

Școală de scris cu mașina.

Friedrich Ohnweiler hărăgar în Szászsebes, Ulița Petersdorfer Nr. 5.

Primește spre eșeptuire: instrumente de fabricare de spirt, cognac, licquer, țuică și instrumente de a condensa acestea. Mare magazină. Toffelul de instrumente și lucruri necesere la fabrici. Vase de aramă roșie pentru hoteluri birturi, instituțiuni etc.

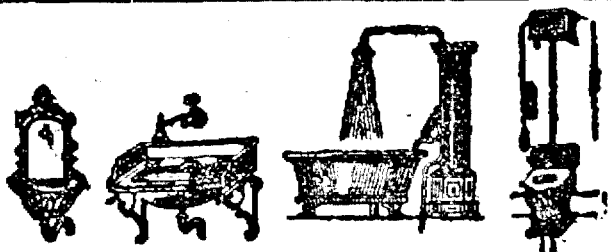

Vase de fierț cafea, vase de spălat și curățit.

Mai departe primește și montarea și repararea fântânelor artificiale pe lângă prețuri moderate.

Comandele se execută din material de prima calitate.

Apaducte.

Cei ce doresc apaducte ieftine să se adreseze la antepriza lui **Pichler Ignátz, Cluj, Szép-u. I.**

cunoscut atât în Budapesta cum și întreagă țara. Telefon Nr. 779.

Primește pelângă garanție orice lucrări din acest ram ca introducerea de apaducte și canalizare trebuincioasă pentru castele, comune, spitale, căștri și școale. — Specialist în sondaj. — Primește pe lângă condiții avantajoase ținerea în ordine și repararea caselor în cursul unui an. — Prospecte gratuit.

Telefon 670—579.

Telefon 670—579.

Înainte de ce ți-ai fi cumpărat

lemnele de trebuință **foc** pentru

cereți deslușiri asupra prețului,

căci eu nu numai că

vînd cele mai ieftine

lemne de foc

prima calitate

ci pentru un florin de stîngen le și tal cu fe-restrăul propriu circular.

Așteptând binevoitorul sprijin, sunt

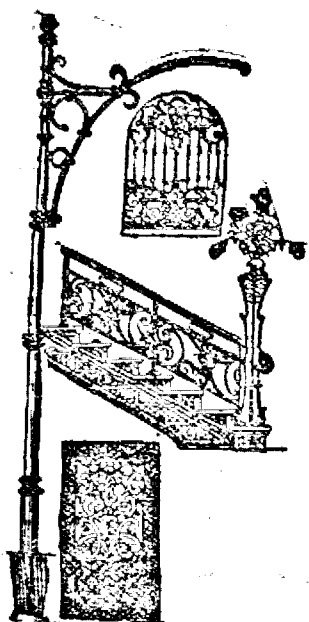
Cu deosebită stimă:

PETRU NOVAC,

negustor de lemne în

Arad, Óvár-tér 10 (lângă pod) și Teleky-u 4.

Lemne de foc mărunțate expedez acasa.

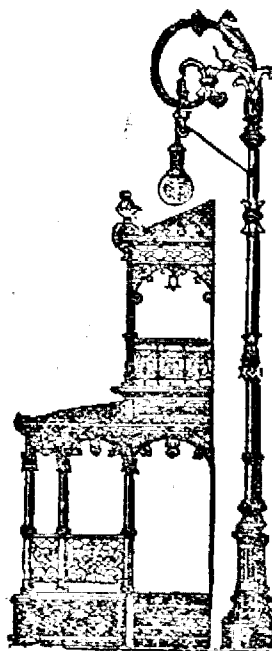

B. Bak Sándor

lăcătar și zidar specialist
Kolozsvár, Malom-u. Nr. 16.

Recomandă
vârteje pentru ferestrii
sistem Sultzberger, sunt cele mai bune,
reprezentanță pentru părțile ardene.

In nou zidita fabrică se execută:
tot-felul de lucrări de lăcătar, fiere
pentru zidiri, compoziții de fier,
gratii și lucrări specialiste de faur.
gratii și lucrări de fier, etc. etc.

DISTINS CU MEDALIE DE AUR IN 1888 ȘI 1907.

Urmasul lui Schuller József — Ladányi József

armurar și depozitar de articole de vânatoare
Pécs, Király-u. 42. — Nagyvárad, Uri-u. 21.

Am onoare a aduce la cunoștința on. publico din loc
și jur că am preluat magazinul de arme existent
de 30 de ani și cu bun renume al lui Schuller
József, pe care supt numele meu îl voi păstra și pe
mai departe. Având în vedere că depozitul de arme
din Pécs, Király-u. 42, înființat la 1885 și-a câștigat
cel mai bun renume, îmi voi da silința ca pe lângă
serviciu culant și prețuri ieftine să câștig această și
celui din Oradea Mare.

Țin în depozit

arme de cea mai bună fabricație,
cu repetiție și încărcătură în teavă, revolvere, piștoale, și totfelul de
cartușe pentru arme. - Se dă deosebită atenție reparației și păstrării armelor.
Se primește ca ucenic ua băiat cu 4 clase medii, care vorbește românește. — Preț-curent gratuit.

Imprumuturi cu amortizație
și împrumuturi pentru func-
ționar, vinderea și cumpărarea
de moșii și parcelarea lor o
mijlocește mai avantajos: =

Biroul de Intermedare:

■ Vig Lajos ■

Arad, Piața Arpád Nr. 5.

— Telefon Nr. 671. —

JOHAN GENSTHALER

giuvaergiu și ciosornicar,
In Orăștie. Szászváros.

Filială in Szászsebes.

Vânzare de juvaere, de aur și argint
și ceasornice pe
lângă garanție și
prețuri moderate. -
Să fac orice reparaturi
de juvaere și ceasor-
nice de aur, repede
precis și ieftin. —
Serviciu conștiințios. :-

Telefon 66-82.

FISCHER TESTVÉREK

- lustritori de sticlă și fabricanți de oglinzi; ■
- pictură specială pentru geamuri de biserică. ■

BUDAPESTA, VIII., Mária-utca No. 11.

Pregătim ireproșabil oglinzi, plăci, dula-
puri și apărătoare pentru uși. Primim exe-
cuția conștiințioasă a oricăror lucrări din acest
ram, apoi colorarea în sticlă ori mozaic a
geamurilor de biserică, dormitoare, sufragerii,
saloane, portale și porticuri.

== Mare depozit de sticlă în plăci. ==

Comandele atât din loc cât și din provincie
se fac cu multă conștiințiozitate.

Telefon 66-82.

Prima fabrică de casse și mașini din Ungaria

I. Anheuer, Timișoara.

Casse

de cea mai nouă construcție
sigur e contra focului și spargerii.

Casse cu pantere de oțel, tresoare și antrepozite
panterate cu deplină siguranță contra spargerii.

Casse pentru cărți din asbest.

Panțerarea locatelor pentru casse.

Uși și ferestri panterate pentru institute de
bani, cea mai nouă construcție.

Preț-curent ilustrat se trimite gratis și franco acasă.

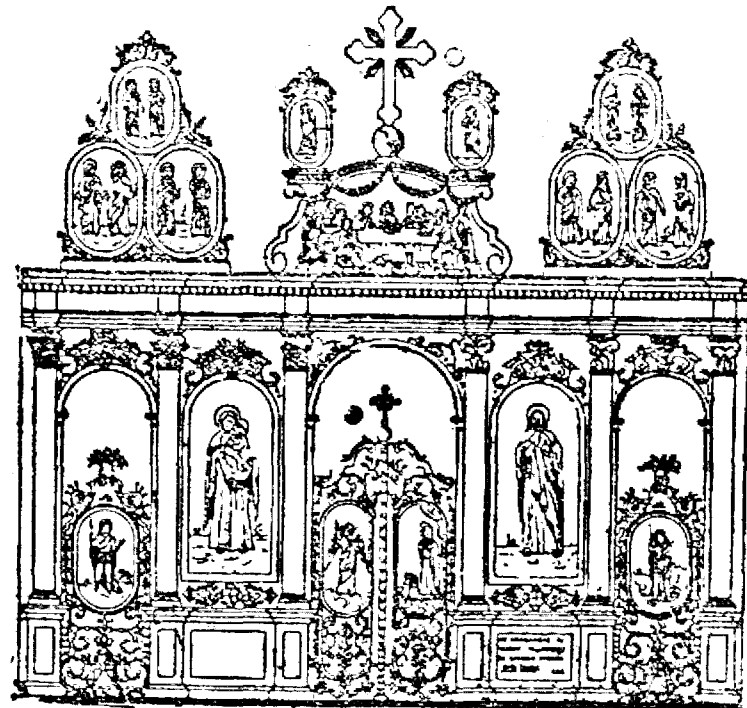
Fondată în 1870.

Fondată în 1870.

— Edificător de altare și iconostase bisericesti. —

Komáromi László

Rákospalota (l. Budapesta) Str. Főut 49.

Edifică și aranjază pe deplin:

altare, iconostase, icoane, statuie, strane
amvoane, scaune (bănci) bisericesti, ș. a.

Renovez pe deplin, ori în parte bisericile pe lângă
prețuri foarte ieftine. Poftim pe ori-cine să binevoiască a
compara preliminarile mele cu ori-care din străinătate.